

**SUSTAV POLJOPRIVREDNIH
KNJIGOVODSTVENIH PODATAKA**
(FADN – Farm Accountancy Data Network)

PRIRUČNIK

za prikupljače podataka i poljoprivrednike

Zagreb, siječanj 2019.

SADRŽAJ

1 UVODNE NAPOMENE	2
2 ODABIR POLJOPRIVREDNIH GOSPODARSTAVA I PRISTUP ISTRAŽIVANJU	3
2.1 Odabir poljoprivrednih gospodarstava	3
2.2 Pristup podacima	3
2.3 Mjerne jedinice, novčane jedinice i tečajevi	3
I. OPĆI PODACI	5
II. RADNA SNAGA	10
III. DUGOTRAJNA IMOVINA	12
1 POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE	12
2 TRAJNI NASADI	13
3 OBJEKTI	14
4 MEHANIZACIJA I OPREMA NA GOSPODARSTVU	15
IV. STOKA	17
V. PROIZVODNJA I PRERADA	20
1 BILJNA PROIZVODNJA	20
2 PRERADA	24
3 STOČARSKA PROIZVODNJA	25
4 OSTALI PROIZVODI I USLUGE	26
5 NEDOVRŠENA PROIZVODNJA	27
VI. NOVAC	28
1 TROŠKOVI	28
1.1 Troškovi biljne proizvodnje	28
1.2 Troškovi stočarske proizvodnje	30
1.3 Troškovi prerade	31
1.4 Troškovi rada i mehanizacije	31
1.5 Troškovi zemljišta i objekata	32
1.6 Režijski troškovi	32
1.7 Troškovi osiguranja	33
1.8 Troškovi poreza i naknada	33
2 SUBVENCije	33
2.1 Subvencije	34
2.2 Premije	34
3 ZADUŽENJA	35
3.1 Krediti	35
3.2 Leasing	35
4 NOVČANI TIJEKOVI	36
5 OSTALI PRIHODI DOMAĆINSTVA	37

1 UVODNE NAPOMENE

Uspostava Sustava poljoprivrednih knjigovodstvenih podataka (engl. FADN – Farm Accountancy Data Network; u daljnjem tekstu: FADN sustav) obveza je RH koja proizlazi iz članka 124. Zakona o poljoprivredi (NN, 118/18), a predstavlja instrument Europske komisije za vrednovanje dohotka poljoprivrednih gospodarstava i utjecaja zajedničke poljoprivredne politike.

FADN sustav predstavlja provedbu godišnjeg istraživanja o strukturi, proizvodnji, prihodima i rashodima poljoprivrednih gospodarstava (u daljnjem tekstu: PG) prikupljanjem, kontrolom i obradom podataka, te diseminacijom rezultata.

Vođenje FADN sustava obveza je svih država članica EU, a godišnja istraživanja u RH provode se na razini pilota od 2008. godine.

Organizacija i provođenje godišnjih FADN istraživanja provodi se na uzorku PG-a prema propisanoj metodologiji.

PG u FADN sustavu je gospodarstvo koje ostvaruje dohodak od poljoprivrednih i ostalih dohodovnih aktivnosti, dobrovoljno sudjeluje u FADN sustavu i daje podatke koji se prikupljaju FADN istraživanjem.

Provođenje godišnjih FADN istraživanja na uzorku PG-a organizira i provodi Ministarstvo poljoprivrede, Odjel za sustav poljoprivrednih knjigovodstvenih podataka dok podatke prikupljaju djelatnici Uprave za stručnu podršku razvoju poljoprivrede i ribarstva – savjetnici na terenu.

Da bi određeno PG bilo uključeno u godišnje FADN istraživanje, ono mora biti odabrano od strane djelatnika Ministarstva poljoprivrede. U procesu odabira potrebno je utvrditi pripada li određeno PG području FADN istraživanja ovisno o kriterijima tipa poljoprivredne proizvodnje, razreda ekonomske veličine i regionalne pripadnosti, a na temelju plana uzorkovanja (seleksijskog plana).

U razdoblju od 2008. do 2018. godine provedeno je ukupno jedanaest godišnjih FADN istraživanja, na uzorku od 71 PG u 2008. godini, pa sve do 1.295 PG-a u 2018. godini.

Cilj godišnjih FADN istraživanja je prikupljanje podataka odgovarajuće kvalitete za ispunjavanje obveze dostave podataka Europskoj komisiji, te vrednovanje dohotka PG-a.

Podaci prikupljeni FADN istraživanjima ne mogu se iskazivati za pojedini PG, niti se bilo koji podatak može objaviti na način da ga je moguće vezati uz odgovarajući PG. Podaci se mogu rabiti isključivo za potrebe FADN istraživanja i uporaba u bilo koje druge svrhe nije dopuštena.

Tajnost pojedinačnih individualnih podataka i svrhu uporabe garantira Ministarstvo poljoprivrede.

U svim do sada provedenim (pilot) istraživanjima podaci su prikupljeni jednokratno za prethodnu računovodstvenu godinu, putem *offline* aplikacije tzv. FADN upitnika, dok se od 2013. godine podaci prikupljaju putem *online (web)* aplikacije za prethodnu računovodstvenu godinu.

2 ODABIR POLJOPRIVREDNIH GOSPODARSTAVA I PRISTUP ISTRAŽIVANJU

2.1 Odabir poljoprivrednih gospodarstava

Uzorak za FADN istraživanje 2018. (u daljnjem tekstu: FADN uzorak) odabran je prema EU metodologiji, uzevši u obzir 3 glavna kriterija: tip i ekonomsku veličinu gospodarstva, te regiju. Osim toga, u FADN uzorku su zastupljeni i svi organizacijski oblici PG-a, bilo da se radi o fizičkim osobama, obrtima, pravnim osobama ili zadrugama koja se bave poljoprivrednom proizvodnjom. Temelj za odabir uzorka čine podaci iz Istraživanja o strukturi poljoprivrednih gospodarstava (engl. Farm Structure Survey – FSS) provedenog 2016. godine od strane Državnog zavoda za statistiku (DZS). Poslovanje u ili izvan sustava Poreza na dohodak/dodanu vrijednost nije bio uvjet za ulazak u FADN uzorak, već samo zastupljenost i jednog i drugog oblika poslovanja.

Poljoprivredni proizvođači u Hrvatskoj nisu posebnim zakonima i propisima vezani za vođenje knjigovodstva na razini PG-a. To se prvenstveno odnosi na PG-e upisane kao fizičke osobe, koji ne vode ni jednostavno knjigovodstvo, pa će i prikupljanje podataka biti znatno otežano. Za potrebe FADN istraživanja u uzorak je potrebno uključiti i one PG-e koja posluju kao pravni subjekti, koja vode dvostruko knjigovodstvo sukladno važećim propisima.

Temeljem postavljenih uvjeta za ulazak u FADN uzorak, s liste PG-a dobivene od DZS-a odabran je uzorak od 1.251 PG-a rasprostranjenih u obje regije, Jadranskoj i Kontinentalnoj RH, kao u svim hrvatskim županijama..

2.2 Pristup podacima

Kao metode istraživanja odabrane su: osobni, izravni kontakt s ispitanikom, nositeljem/članom PG-a, i evidentiranje poslovnih promjena direktno od strane nositelja/člana PG-a.

Inicijalni unos podataka temelji se na korištenju određenih evidencija dostupnih na razini PG-a, na temelju procjena, a svakako je preporuka da se koriste postojeće knjigovodstvene evidencije, bilo direktno od nositelja ili kontaktom s njegovim knjigovođom.

Posebno je važno obratiti pažnju na određivanje tržišne vrijednosti imovine, mehanizacije i opreme.

Zbog složenosti zahtijevanih podataka, a i mogućnosti da zbog protoka vremena dođe do zaboravljanja važnih poslovnih događaja na PG-u, terenski savjetnik Ministarstva poljoprivrede u obvezi je obaviti barem četiri posjeta PG-u godišnje.

Ukoliko je gospodarstvo sudjelovalo u prošlogodišnjem istraživanju, prilikom jednog od posjeta savjetnik nositelju također dostavlja individualni izvještaj za PG temeljen na prošlogodišnjim podacima uz kratko objašnjenje navedenih pokazatelja.

2.3 Mjerne jedinice, novčane jedinice i tečajevi

Veličine se **obvezno** izražavaju u sljedećim mjernim jedinicama (*Vidi tablicu 1.*):

- Masa u kilogramima (kg).
- Volumen u litrama (l).
- Površina u hektarima (kratica: ha) uz zaokruživanje na dva decimalna mjesta (tj. hektarima i arima, osim kad je u pitanju drugačije naznačeno)

Prilikom intervjuiranja nositelja/članova PG-a često se koriste druge jedinice za površine, te ih je potrebno prevesti u hektare, i to na sljedeći način:

Tablica 1. Mjerne jedinice

mjerna jedinica		u m ²	u ha
Kvadratni metar	1 m ²	1	
Hektar	1 ha	10.000	1
Katastarsko jutro	1 ral	5754,64	0,575464
Ar	1 a	100	0,01
Četvorni hvat	1 čvh	3,59	0,000359

Kod unosa pojedine vrijednosti, potrebno je voditi računa o zahtijevanoj mjernoj jedinici koja je (u većini slučajeva) navedena u tablici koja se popunjava.

Broj stoke odnosi se na broj grla/kljunova, dok se odgovarajući proizvodi izražavaju u komadima (jaja).

Količina mlijeka izražena u volumnim jedinicama (litre) obračunava se u težinske jedinice (kg) korištenjem faktora korekcije koji iznosi za:

- **kravlje i kozje mlijeko 1.030**

- **ovčje mlijeko 1.036**

Sve vrijednosti unose se u **kunama**, a ukoliko ispitanik izražava procjene vrijednosti u EUR, za preračun u kune uporabite važeći tečaj EUR.

Vrijednosti u kunama odnose se na **tržišnu vrijednost** imovine, strojeva, opreme i gotovih proizvoda. U vrijednost gotovih proizvoda ne ulaze isplaćene premije i subvencije, bilo da su ostvarene kroz Zakon o poljoprivredi i podzakonske akte, bilo iz drugih izvora. Iznosi ostvarenih subvencija bilježe se zasebno u odgovarajućim tablicama.

Sve vrijednosti kupnje i prodaje unose se **s uključenim iznosom poreza na dodanu vrijednost (s PDV-om!)**

I. OPĆI PODACI

Poljoprivredno gospodarstvo jest proizvodno-gospodarska jedinica koja se bavi poljoprivredom, a djeluje kao trgovačko društvo, obrt ili zadruga ako je registrirano za obavljanje poljoprivredne djelatnosti te kao obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo (u daljnjem tekstu: OPG).

Za potrebe određivanja uzorka PG-a za FADN istraživanje, u uzorak se odabiru samo ona PG-a koja su upisana u Upisnik PG-a i imaju status komercijalnog PG-a.

PG za FADN istraživanja izabiru se na temelju Istraživanja o strukturi PG-a (FSS), kojeg provodi DZS.

Popunjavanje tablice Opći podaci:

- Identifikacija PG-a: Polja prikupljač, MIBPG, županija, općina/grad, naselje i broj pošte ispunjavaju se automatski (povlači se iz prethodne godine).
- FADN oznaka PG-a određuje se temeljem tri kriterija: regije, poštanskog broja i rednog broja PG-a pod kojim je uvedeno u istraživanje (vidi tablicu 2). Svakom PG-u koje se uključuje u FADN istraživanje dodjeljuje se šesteroznamenkasta oznaka, i to kako slijedi:

Tablica 2: Regije:

862 Kontinentalna Hrvatska		Vukovarsko-srijemska županija	232001 – 232xxx
Varaždinska županija	142001 – 142xxx	Karlovačka županija	247001 – 247xxx
Međimurska županija	140001 – 140xxx	Sisačko-moslavačka županija	244001 – 244xxx
Krapinsko-zagorska županija	149001 – 149xxx	861 Jadranska Hrvatska	
Zagrebačka županija i Grad Zagreb	110001 – 110xxx	Istarska županija	352001 – 352xxx
Koprivničko-križevačka županija	148001 – 148xxx	Šibensko-kninska županija	322001 – 322xxx
Bjelovarsko-bilogorska županija	243001 – 243xxx	Ličko-senjska županija	353001 – 353xxx
Virovitičko-podravaska županija	233001 – 233xxx	Primorsko-goranska županija	351001 – 351xxx
Požeško-slavonska županija	234001 – 234xxx	Zadarska županija	323001 – 323xxx
Brodsko-posavska županija	235001 – 235xxx	Splitsko-dalmatinska županija	321001 – 321xxx
Osječko-baranjska županija	231001 – 231xxx	Dubrovačko-neretvanska županija	320001 – 320xxx

a ovisno o tome koliko pojedini savjetnik ima gospodarstava u uzorku (tj. xxx = 001, 002, 003...).

Kada se PG-u dodijeli oznaka, ona je nezamjenjiva, odnosno nakon izlaska PG-a iz FADN istraživanja oznaka se ne dodjeljuje drugom PG-u, već se poništava.

Oznake PG-ima NE DODJELJUJU savjetnici – prikupljači podataka na terenu, nego djelatnici Odjela za Sustav poljoprivrednih knjigovodstvenih podataka u Ministarstvu poljoprivrede.

MIBPG ili matični identifikacijski broj poljoprivrednog gospodarstva je broj jedinstven za svako gospodarstvo dobiven prilikom upisa u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava.

Kod narednih podataka odabir se vrši označavanjem stavke koja se odnosi na taj PG.

- Organizacijski oblik PG-a: Odaberite organizacijski oblik PG-a iz padajućeg izbornika: OPG, obrt, trgovačko društvo, zadruga ili ostalo
- Ostale dohodovne aktivnosti: Odaberite **procijenjeni** postotni udio prometa od ostalih dohodovnih aktivnosti u ukupnom prometu na PG-u:
 - Slabo zastupljeno (0 – 10% ukupnog prometa)
 - Srednje zastupljeno (>10 – 50 % ukupnog prometa)
 - Vrlo zastupljeno (> 50 – 100 % ukupnog prometa)

- **Porezni sustav:** Odaberite odgovarajući porezni sustav iz padajućeg izbornika.
 - porez na dohodak,
 - porez na dobit,
 - izvan poreznog sustava.
- **PDV:** Ako je u prethodnoj stavci odabrano – porez na dohodak odabrati da ili ne u suprotnom se polje automatski ispunjava.
- **Nadmorska visina:** Odaberite iz padajućeg izbornika ovisno o prosječnoj nadmorskoj visini većine KPP-a:
 - PG ispod 300 m n/v
 - PG između 300 i 600 m n/v
 - PG iznad 600 m n/v
 - podaci o nadmorskoj visini nisu dostupni
- **Područja s težim uvjetima gospodarenja (TUG):** Definirana su Pravilnikom o određivanju područja s prirodnim ili ostalim posebnim ograničenjima (NN 19/2017).
Odaberite odgovarajući TUG iz padajućeg izbornika kako slijedi:
 - **KPP ne pripada područjima s prirodnim ili ostalim posebnim ograničenjima** ako većina KPP ne pripada tom području,
 - **KPP pripada područjima s prirodnim ili ostalim posebnim ograničenjima, ali izvan brdsko-planinskih područja** ako većina KPP pripada tom području, ali izvan brdsko-planinskih područja;
 - **KPP pripada područjima s prirodnim ili ostalim posebnim ograničenjima, uključujući i brdsko-planinska područja** ako većina KPP pripada tom području, uključujući brdsko-planinska područja.
- **Oznake zaštite proizvoda:** Odaberite iz padajućeg izbornika proizvodi li PG proizvode s oznakom ZOZP (Zaštićena oznaka zemljopisnog porijekla) ili ZOI (Zaštićena oznaka izvornosti):
 - **PG ne proizvodi proizvode ZOZP/ZOI,**
 - **PG proizvodi isključivo proizvode ZOZP/ZOI,**
 - **PG proizvodi neke proizvode ZOZP/ZOI**
- **ZO proizvodi:** S donjeg popisa odaberite odgovarajuće proizvode s oznakom ZOZP/ZOI. (*vidi tablicu 3.*)

Tablica 3. Proizvodi zaštićene oznake

Red.br.	Naziv	ZOZP/ZOI
1	Slavonski kulen/slavonski kulin	ZOZP
2	Virovitička paprika	ZOZP
3	Baranjski kulen	ZOZP
4	Dalmatinski pršut	ZOZP
5	Drniški pršut	ZOZP
6	Krčki pršut	ZOZP
7	Lički krumpir	ZOZP
8	Meso zagorskog purana	ZOZP
9	Poljički soparnik	ZOZP
10	Neretvanska mandarina	ZOI
11	Dalmatinska maraska/Dalmatinska maraška	ZOI
12	Ekstra djevičansko maslinovo ulje Cres	ZOI
13	Ogulinski kiseli kupus/Ogulinsko kiselo zelje	ZOI
14	Varaždinsko zelje	ZOI

15	Istarski pršut	ZOI
16	Međimursko bučino ulje/Košćičino ulje z'Međimurja	ZOZP
17	Međimursko meso z'tiblice	ZOI
18	Istarsko ekstra djevičansko maslinovo ulje	ZOI
19	Ekstra djevičansko maslinovo ulje otoka Korčule	ZOI
20	Paška janjetina	ZOI
21	Šoltansko maslinovo ulje	ZOI
22	Krčko maslinovo ulje	ZOI
23	Slavonski med	ZOI

- **Tip proizvodnje:** Odaberite odgovarajući tip proizvodnje (*vidi tablicu 4.*) iz padajućeg izbornika nakon što ga odredite pomoću aplikacije **EVPG kalkulator**.

Tablica 4. Tipologija

1. Biljna proizvodnja – ratarstvo	
	151. Uzgoj žitarica, uljarica i proteinskih usjeva
	153. Kombinirani uzgoj žitarica, uljarica i proteinskih usjeva
	161. Uzgoj korjenastih usjeva
	162. Kombinirani uzgoj žitarica, uljarica, proteinskih i korjenastih usjeva
	163. Uzgoj povrća na oranicama
	164. Uzgoj duhana
	166. Kombinacija ostalih ratarskih usjeva
2. Biljna proizvodnja – povrćarstvo, cvjećarstvo i ukrasno bilje	
	211. Uzgoj povrća u zaštićenim prostorima
	212. Uzgoj cvijeća i ukrasnog bilja u zaštićenim prostorima
	213. Kombinirani uzgoj povrća, cvijeća i ukrasnog bilja u zaštićenim prostorima
	221. Uzgoj povrća na otvorenom
	222. Uzgoj cvijeća i ukrasnog bilja na otvorenom
	223. Kombinirani uzgoj povrća, cvijeća i ukrasnog bilja na otvorenom
	231. Uzgoj gljiva
	232. Uzgoj sjemena i sadnog materijala
	233. Ostale biljne vrste
3. Biljna proizvodnja – voćarstvo, vinogradarstvo i maslinarstvo	
	351. Proizvodnja kvalitetnih vina
	352. Proizvodnja stolnih vina
	353. Uzgoj stolnog grožđa
	354. Ostalo
	361. Proizvodnja voća (osim agruma, tropskog i orašastog voća)
	362. Proizvodnja agruma
	363. Proizvodnja orašastog voća
	364. Proizvodnja tropskog voća
	365. Kombinirana proizvodnja različitih voćnih vrsta
4. Stočarstvo – govredarstvo, ovčarstvo i kozarstvo	
	481. Ovčarstvo

	482. Kombinacija govedarstva i ovčarstva
	483. Kozarstvo
	484. Ostala stoka za ispašu
5. Stočarstvo – svinjogojstvo i peradarstvo	
	511. Uzgoj svinja
	512. Tov svinja
	513. Uzgoj i tov svinja
	521. Proizvodnja jaja
	522. Proizvodnja mesa od peradi
	523. Proizvodnja jaja i mesa od peradi
	530. Svinje i perad kombinirano
6. Biljna proizvodnja – kombinirano	
	611. Kombinacija povrtnih i voćnih kultura
	612. Kombinacija povrtnih i ratarskih kultura
	613. Kombinacija ratarskih kultura i vinogradarstva
	614. Kombinacija ratarskih i voćnih kultura
	615. Mješoviti usjevi uglavnom ratarskih kultura
	616. Ostali mješoviti usjevi
7. Stočarstvo – kombinirano	
	731. Proizvodnja mlijeka – kombinirano
	732. Proizvodnja mesa – kombinirano
	741. Kombinirano – svinje, perad uz držanje goveda, ovaca i koza za proizvodnju mlijeka
	742. Kombinirano – svinje, perad uz držanje goveda, ovaca i koza za proizvodnju mesa
8. Biljna proizvodnja i stočarstvo – kombinirano	
	831. Ratarski usjevi uz proizvodnju mlijeka
	832. Proizvodnja mlijeka uz ratarske usjeve
	833. Ratarski usjevi uz proizvodnju mesa
	834. Proizvodnja mesa uz ratarske usjeve
	841. Ratarski usjevi uz držanje svinja i peradi
	842. Voćarstvo, vinogradarstvo i maslinarstvo uz držanje goveda, ovaca i koza
	843. Pčelarstvo
	844. Ostali biljni usjevi uz stočarstvo

- Ekonomska veličina: Odaberite odgovarajuću ekonomsku veličinu (*vidi tablicu 5.*) iz padajućeg izbornika nakon što je odredite pomoću aplikacije **EVPG kalkulator**.

Tablica 5. Ekonomska veličina

ES14	Euro
1	< 2.000
2	2.000 – 4.000
3	4.000 – 8.000
4	8.000 – 15.000
5	15.000 – 25.000
6	25.000 – 50.000

7	50.000 – 100.000
8	100.000 – 250.000
9	250.000 – 500.000
10	500.000 – 750.000
11	750.000 – 1.000.000
12	1.000.000 – 1.500.000
13	1.500.000 – 3.000.000
14	> 3.000.000

- Vrsta proizvodnje: Odaberite odgovarajuću vrstu proizvodnje iz padajućeg izbornika:
 - Konvencionalna/integrirana proizvodnja
 - Ekološka proizvodnja
 - Konvencionalna/integrirana i ekološka
 - Prijelazni oblik
- Sektor u ekološkoj proizvodnji: U slučaju da PG ima i konvencionalnu/integriranu i ekološku proizvodnju iz donjeg izbornika potrebno je odabrati između dvije mogućnosti:
 - PG u svim sektorima proizvodnje primjenjuje i ekološke i konvencionalne/integrirane metode proizvodnje
 - Sektor u kojima PG primjenjuje isključivo ekološke metode proizvodnje:
- Eko sektori: U slučaju da PG primjenjuje isključivo ekološke metode proizvodnje samo u pojedinim sektorima na donjoj listi označite odgovarajuće sektore proizvodnje:
 - Žitarice
 - Uljarice i proteinski usjevi
 - Voćarstvo i povrćarstvo (bez maslina)
 - Maslinarstvo
 - Vinogradarstvo
 - Govedarstvo
 - Kravlje mlijeko
 - Svinjogojstvo (meso)
 - Ovčarstvo i kozarstvo (mlijeko i meso)
 - Peradarstvo (meso)
 - Proizvodnja jaja
 - Ostali sektori

III. RADNA SNAGA

- **Plaćena radna snaga:** Nositelj i članovi PG-a koji rade na gospodarstvu i ostvaruju redovita primanja, kao i redovni zaposlenici na gospodarstvu. Povremena plaćena radna snaga su osobe koje povremeno, u vršnim radnim razdobljima, sudjeluju u radu na gospodarstvu, a nisu članovi PG-a i za taj rad dobivaju naknadu u vidu plaće ili nadnice. Nadnica može biti isplaćena u novcu ili u proizvodima PG-a, preko stanarine, hrane itd.

Uloga radne snage: Odaberite ulogu radne snage iz padajućeg izbornika:

- Nositelj
- Ostali
- Povremena radna snaga

Godina rođenja*: Unesite godinu rođenja za nositelja (4 znamenke).

Spol*: Odabрати spol iz padajućeg izbornika (Muški ili Ženski).

Poljoprivredno obrazovanje*: Iz padajućeg izbornika odaberite vrstu poljoprivrednog obrazovanja nositelja kako slijedi

- **Praktično iskustvo** – nositelj ima samo praktično iskustvo u poljoprivrednoj proizvodnji, bez odgovarajuće formalne naobrazbe.
- **Osnovno obrazovanje** – nositelj ima završen tečaj, seminar...
- **Srednjoškolsko ili fakultetsko obrazovanje** – nositelj ima srednjoškolsku ili fakultetsku naobrazbu poljoprivrednog, agronomskog ili drugog odgovarajućeg usmjerenja.

Broj osoba: Unesite broj stalnih i povremeno zaposlenih osoba koje rade na PG-u.

Broj radnih dana: Unesite ukupni broj radnih dana osoba koje rade na PG-u. Pri tome je potrebno voditi računa da broj radnih dana godišnje za supružnika, ostale članove PG-a, te povremenu neplaćenu radnu snagu ne smije iznositi više od 225 dana godišnje, tj. više od jedne godišnje jedinice rada (1 AWU = 1800 radnih sati).

Dopunske aktivnosti na PG-u: Unesite **procijenjeni** postotni udio radnog vremena utrošenog na dopunske aktivnosti na PG-u (prerada osim grožđa i maslina, agroturizam, ugovoreni rad, najam mehanizacije, proizvodnja obnovljivih izvora energije itd.).

Plaća: Unesite iznos u kunama za rad isplaćen stalnim zaposlenicima i/ili povremenim nadničarima na PG-u za promatrano razdoblje. Ako je isplaćivana plaća, upisati **BRUTO IZNOS**. Ako je nadnica izražena u proizvodima, upišite procijenjenu vrijednost proizvoda kojima je plaćen rad stalnih i/ili povremenih radnika.

- **Neplaćena radna snaga:** Nositelj i članovi PG-a koji rade na gospodarstvu, a ne ostvaruju redovna primanja, već ih ostvaruju temeljem poslovanja PG-a. Povremena neplaćena radna snaga su osobe koje PG povremeno unajmljuje za obavljanje poslova u vršnim radnim razdobljima i nisu članovi PG-a.

Uloga radne snage: Odaberite ulogu radne snage iz padajućeg izbornika:

- Nositelj
- Supružnik
- Ostali
- Povremena radna snaga

Godina rođenja:** Unesite godinu rođenja za nositelja/supružnika (4 znamenke).

Spol:** odabрати spol iz padajućeg izbornika (Muški ili Ženski).

Poljoprivredno obrazovanje:** Iz padajućeg izbornika odaberite vrstu poljoprivrednog obrazovanja nositelja kako slijedi

- **Praktično iskustvo** – praktično iskustvo u poljoprivrednoj proizvodnji, bez odgovarajuće formalne naobrazbe.
- **Osnovno obrazovanje** – završen tečaj, seminar...

* Unosi se samo za nositelja

** Unosi se za nositelja i supružnika

- **Srednjoškolsko ili fakultetsko obrazovanje** –srednjoškolska ili fakultetska naobrazba poljoprivrednog, agronomskog ili drugog odgovarajućeg usmjerenja.

Broj osoba: Unesite broj stalnih i povremeno zaposlenih osoba koje rade na PG-u.

Broj radnih dana: Unesite ukupni broj radnih dana osoba koje rade na PG-u. Pri tome je potrebno voditi računa da broj radnih dana godišnje za supružnika, ostale članove PG-a, te povremenu neplaćenu radnu snagu ne smije iznositi više od 225 dana godišnje, tj. više od jedne godišnje jedinice rada (1 AWU = 1800 radnih sati).

Dopunske aktivnosti na PG-u: Unesite **procijenjeni** postotni udio radnog vremena utrošenog na dopunske aktivnosti na PG-u.

- Komentar: Kao i do sada, kod ove i svih ostalih tablica, u rubriku „Komentar“ moguće je zabilježiti sve moguće podsjetnike, komentare, opaske i sl.

IV. DUGOTRAJNA IMOVINA

1 POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE

Prema Zakonu o poljoprivrednom zemljištu (NN 20/18) poljoprivrednim zemljištem smatraju se poljoprivredne površine: oranice, vrtovi, livade, pašnjaci, voćnjaci, maslinici, vinogradi, ribnjaci, trstici i močvare, kao i drugo zemljište koje se može privesti poljoprivrednoj proizvodnji. Zemljište koje se nakon privođenja poljoprivrednoj proizvodnji smatra poljoprivrednim odnosi se na zemljište u vlasništvu nositelja ili članova PG-a te zasebno na površine u zakupu.

Površina se izražava u hektarima, s dva decimalna mjesta.

Popunjavanje polja tablice Poljoprivredno zemljište:

- **Kategorija zemljišta:** Odaberite kategoriju zemljišta iz padajućeg izbornika kako slijedi:
 - **Oranice i vrtovi:** Zemljište koje se ore redovno ili najmanje jednom u 5 godina, a može biti pod oraničnim ili povrtnim jednogodišnjim ili višegodišnjim kulturama (do 5 godina trajnosti).
 - **Livade:** Zemljište koje se koristi za prirodan uzgoj trave ili drugog zeljastog krmnog bilja, prirodnog (samoniklog) ili uzgojenog (zasijanog), koje nije uključeno u plodored pet ili više godina, a održava se košnjom sukladno uvjetima dobre poljoprivredne prakse.
 - **Pašnjaci:** Zemljište koje se koristi za prirodan uzgoj trave ili drugog zeljastog krmnog bilja, prirodnog (samoniklog) ili uzgojenog (zasijanog), koje nije uključeno u plodored pet ili više godina, a održava se napasivanjem stoke sukladno uvjetima dobre poljoprivredne prakse ili alternativno napasivanjem i košnjom.
 - **Šume i ostalo zemljište:** Površine pod šumskim raslinjem, za proizvodnju ogrjevnog ili građevnog drva, te površine pod kućnim vrtovima, gospodarskim objektima, putevima, odvodnim kanalima itd.
- **ARKOD:** Odaberite DA ako je odabrana kategorija zemljišta ARKOD parcela.
- **ARKOD naziv parcele:** Unesite naziv pojedine parcele iz ARKOD-a
- **Broj ARKOD parcele:** Unesite broj pojedine parcele iz ARKOD-a
- **Početna površina:** Unesite površinu pojedine kategorije zemljišta izraženu u hektarima na dvije decimale na dan 1.1., na početku promatranog razdoblja.
- **Početna (nabavna/tržišna) vrijednost:** Unesite procijenjenu tržišnu vrijednost **vlastitog** zemljišta u kunama. Kao orijentacijske vrijednosti mogu poslužiti informacije o ostvarenim cijenama za slično zemljište u okolici PG-a, ako je bilo trgovine zemljištem ili procjena Porezne uprave ako raspolaže podacima o vrijednosti zemljišta na svom području.
- **Kupnja:**
 - **površina:** Unesite površinu kupljenog zemljišta izraženu u hektarima na dvije decimale u promatranom periodu.
 - **vrijednost:** Unesite vrijednost kupljenog zemljišta izraženu u kunama u promatranom periodu.
- **Investicija:** Unesite vrijednost investicije izraženu u kunama u promatranom periodu. Pod investicijom smatra se samo ulaganje u sustave za odvodnju, drenažu te ulaganja u privođenje poljoprivrednog zemljišta kulturi (krčenje, uklanjanje raslinja i sl.).
- **Prodaja:**
 - **površina:** Unesite površinu prodanog zemljišta izraženu u hektarima (na dvije decimale) u promatranom periodu.
Nije moguće prodati više hektara površina nego što trenutno (početna površina + kupnja površina) postoji.
 - **vrijednost:** Unesite vrijednost ostvarene prodaje izraženu u kunama u promatranom periodu.
- **Završno stanje:**
 - **površina:** Površina zemljišta na završnom stanju izražena je u hektarima na dvije decimale i automatski se izračunava prema formuli:

početna površina + kupnja površina – prodaja površina

- vrijednost: Vrijednost zemljišta na završnom stanju izražena je u kunama i automatski se izračunava prema formuli:

- **početna vrijednost + kupnja vrijednost + investicija vrijednost – prodaja vrijednost**

- U zakupu: Unesite ukupan broj hektara u zakupu (na dvije decimale) u promatranom periodu. KPP koje zajedno obrađuju davatelj zemljišta i napoličar (obrađuje nečiju njivu za dogovoreni dio prinosa) na osnovi ugovora, odnosno dijeljenje prinosa s njive između vlasnika i napoličara, oblik davanja zemlje u zakup, obrade zemljišta ili ubiranja ljetine, plodova.
- Napolica: Unesite ukupan broj hektara u napolici (na dvije decimale) u promatranom periodu. KPP koje zajedno obrađuju davatelj zemljišta i napoličar (obrađuje nečiju njivu za dogovoreni dio prinosa) na osnovi ugovora, odnosno dijeljenje prinosa s njive između vlasnika i napoličara, oblik davanja zemlje u zakup, obrade zemljišta ili ubiranja ljetine, plodova. Unesite podatke u hektarima.
- Korištenje javnog zemljišta (KJZ): unesite ukupne korištene površine u hektarima (na dvije decimale) u promatranom periodu.
Korištenje javnog zemljišta podrazumijeva zemljište izvan KPP kod kategorije pašnjaka, odnosno ispašu na planini ili drugim pašnjacima koji nisu uključeni u KPP PG-a.
- KJZ dana: unesite broj dana ispaše uvjetnih grla goveda, ovaca ili koza u promatranom periodu.

2 TRAJNI NASADI

Ovdje se unose podaci za trajne nasade u vlasništvu ili u zakupu nositelja i/ili članova PG-a.

Tablica 6. Tipovi i pojašnjenje trajnih nasada:

Objekti	Pojašnjenja
Vinogradi	Pribilježiti podatke samo za nasade u uporabi od značaja za gospodarstvo. Pojedinačna stabla i trsove na okućnici ili dvorištu i slično nije potrebno bilježiti! U ovoj tablici bilježe se osnovni podaci o ovim katastarskim kulturama, dok se podaci o njihovoj proizvodnji bilježe u kartici Proizvodnja i prerada, tablici Biljna proizvodnja.
Voćnjaci	
Maslinici	
Trajni nasadi u podizanju	Bilježe se također u ovoj tablici pod kategorijom Mladi nasadi. Za mladi nasad koji nije u rodu do trenutka njegovog ulaska u rod svi troškovi inputa u promatranom godini smatraju se investicijom i kao takvi bilježe u ovu tablicu pod stavku Kupnja površina/vrijednost, te povećavaju vrijednost tog nasada. Osim samih sadnica korištenih pri podizanju nasada, ova investicija uključuje i stupove, žice, armature, itd. Investicija također uključuje i troškove inputa (gnojivo, zaštitna sredstva...).

Ovdje je potrebno spomenuti i da se isti inputi u promatranom godini bilježe u kartici Proizvodnja i prerada, u tablici Biljna proizvodnja pod Prirast mladih nasada, te ukupno kao troškovi pod odgovarajućim stavkama kartice Troškovi. U komentar je obavezno upisati o kojem se tipu mladog nasada radi (voćnjak, vinograd ili maslinik)

Popunjavanje polja tablice Trajni nasadi:

- Tip nasada: Odaberite tip nasada iz padajućeg izbornika (*vidi tablicu 6.*)
- ARKOD: Odaberite DA ako je odabrana kategorija zemljišta ARKOD parcela.
- ARKOD naziv parcele: Unesite naziv pojedine parcele iz ARKOD-a
- Broj ARKOD parcele: Unesite broj pojedine parcele iz ARKOD-a
- Datum nabave: Odaberite datum podizanja iz kalendara.
- Kupnja:

- površina: Unesite površinu trajnog nasada izraženu u hektarima na dvije decimale, ukoliko se radi o podizanju nasada u promatranoj godini.
- vrijednost: Unesite vrijednost trajnog nasada izraženu u kunama, ukoliko se radi o podizanju nasada u promatranoj godini. Unesite površinu trajnog nasada u ha na dvije decimale.
- Početna površina i vrijednost: Ako se radi o nasadu podignutom u prethodnim godinama, unesite površinu i nabavnu/tržišnu vrijednost trajnog nasada izraženu u hektarima (na dvije decimale) za površinu odnosno kunama za vrijednost na dan 1.1., na početku promatranog razdoblja. Unosi se **procijenjena vrijednost nasada sa zemljištem**.
- Zakup: Odaberite DA ako je odabrani tip nasada u zakupu.
- Udio vlastitog zemljišta: Ovdje unesite procijenjeni udio (u %) vrijednosti vlastitog zemljišta u ukupnoj vrijednosti trajnog nasada! Ukoliko se radi o površini/parceli u zakupu, udio vrijednosti vlastitog zemljišta u ukupnoj vrijednosti trajnog nasada bit će 0%.
- Investicija (vrijednost): Unesite vrijednost investicije izraženu u kunama u promatranom periodu. Investicija predstavlja ulaganja u podizanje novih trajnih nasada ili u postojeći nasad, a uključuje sadnice, stupove, pletivo, žicu, sidra, zatezače, iskope bunara, izrade akumulacija, i sl. Za trajne nasade u podizanju pod investiciju se također unose svi troškovi inputa uključujući i troškove rada (rigolanje, ravnanje terena, sadnja, obradu tla, postavljanje ograde i armature, analize tla i sl.).
NAPOMENA: ulaganja u sustave za natapanje, sustave za obranu od tuče i sustave za obranu od mraza bilježe se u kartici Dugotrajna imovina, tablica Mehanizacija i oprema.
- Prodaja:
 - površina: Unesite površinu prodanog trajnog nasada izraženu u hektarima (na dvije decimale) u promatranom periodu.
 - vrijednost: Unesite vrijednost ostvarene prodaje izraženu u kunama u promatranom periodu.
- Amortizacija (vrijednost): izračunava se automatski prema tablici:
 - Voćnjak → 8%
 - Vinograd → 5%
 - Maslinik → 2%
- Završno stanje:
 - površina: Unesite površinu trajnog nasada na završnom stanju izraženu u hektarima na dvije decimale.
 - vrijednost: Unesite vrijednost trajnog nasada na završnom stanju izraženu u kunama.

3 OBJEKTI

Ovdje se unose podaci o veličini/površini i vrijednosti za objekte u vlasništvu ili u zakupu nositelja i/ili članova PG-a.

Tablica 7. Tipovi i pojašnjenje objekata:

Objekti	Pojašnjenja
Klasična staja (višenamjenska)	Stajski objekt u kojem se drži više vrsta i kategorija stoke s različitim namjenama proizvodnje, prilagođen za uzgoj ili proizvodnju pojedine kategorije stoke.
Staja za mliječne krave, staje za tov goveda i svinja, peradarnici, staje za ovce i koze	Objekti prilagođeni za uzgoj nekih od navedenih vrsta stoke ili proizvodnje.
Samostojeći objekti za skladištenje poljoprivrednih proizvoda	Kod prostora za skladištenje postoji mogućnost da je njihova vrijednost već uključena u vrijednost stajskog ili nekog drugog objekta (ako su u sastavu tih objekata). Stoga se vrijednost objekata za skladištenje unosi samo za samostojeće objekte (silosi, koševi za kukuruz) i slično kad nisu uključeni u vrijednost nekog drugog objekta.
Zaštićeni prostori	Plastenici i staklenici za uzgoj bilja (povrće, voće, ukrasno bilje) ili slične namjene, pri čemu se tu ubrajaju samo površine pod stalnom zaštitom.
Ostali objekti PG-a	Čvrsti prostori za spremanje strojeva, zatim garaže, radionice, podrumi i slično, ako već nisu

	uključeni u vrijednost prije navedenih objekata.
Nedovršeni objekti (i objekti izvan upotrebe)	Ovdje se podrazumijevaju samo objekti u gradnji, koji zaista još nisu u upotrebi. Ako objekt nije dovršen, a ipak se koristi, unosi se pod odgovarajuću kategoriju objekata. Kod ove kategorije objekata ne obračunava se amortizacija!

Popunjavanje polja tablice Objekti:

- **Tip objekta:** Odaberite tip objekta iz padajućeg izbornika (*vidi tablicu 7.*)
- **Opis:** Unosi se detaljniji podatak o objektu prema kojem će se znati o kojem se točno objektu radi, npr. staja za koze, svinjac, peradarnik za brojlere...
- **Datum nabave:** Odaberite datum iz kalendara.
- **Kupnja:**
 - **površina:** Unesite površinu kupljenog objekta u m², osim kod samostojećih objekata za skladištenje kod kojih se unosi zapremina u m³.
 - **vrijednost:** Unesite vrijednost kupljenog objekta izraženu u kunama.
- **Početno stanje:**
 - **površina:** Unesite površinu objekta izraženu u m² ili u m³ kod samostojećih objekata za skladištenje na dan 1.1., na početku promatranog razdoblja.
 - **vrijednost:** Unesite vrijednost objekta izraženu u kunama na dan 1.1., na početku promatranog razdoblja.
- **Investicija:**
 - **površina:** Unesite površinu objekta izraženu u m² ukoliko se radi o povećanju ukupne površine objekta, odnosno dogradnji postojećeg objekta u promatranom periodu. Ako se investicijom ne povećava ukupna površina objekta (sanacija krova i sl.) unesite „0“.
 - **vrijednost:** Unesite vrijednost (izraženu u kunama) svakog većeg ulaganja u postojeći objekt koja značajno povećava njegovu vrijednost (adaptacija, obnova i sl.) u promatranom periodu.
- **Prodaja:**
 - **površina:** Unesite površinu prodanog objekta izraženu u m² u promatranom periodu.
 - **vrijednost:** Unesite vrijednost prodanog objekta izraženu u kunama u promatranom periodu.
- **Amortizacija (vrijednost):** izračunava se automatski – za čvrste objekte iznosi 4%, a za staklenike i plastenike 8%, osim ako se radi o nedovršenim objektima kad se amortizacija ne obračunava.
- **Završno stanje:**
 - **površina:** Unesite površinu objekta na završnom stanju izraženu u m² u promatranom periodu.
 - **vrijednost:** Unesite vrijednost objekta na završnom stanju izraženu u kunama u promatranom periodu.

4 MEHANIZACIJA I OPREMA NA GOSPODARSTVU

Ukoliko se radi o mehanizaciji/opremi iste namjene (npr. dva traktora), potrebno je upisati svaki zasebno.

Tablica 8. Tipovi mehanizacije i opreme:

Mehanizacija i oprema	Pojašnjenja
Automobil (koji se ne koristi u privatne svrhe)	Strojeve i vozila na gospodarstvu koji su uporabljivi
Dostavno vozilo	Strojeve i vozila na gospodarstvu koji su uporabljivi
Informatička i ostala oprema	Razni kompjuterizirani sustavi, kao i računala i elektronička oprema potrebna za vođenje PG-a.
Kombajn za krumpir	Kompletan stroj za iskop i prikupljanje krumpira, samohodni ili vučeni.

Kombajn za žita	Strojeve i vozila na gospodarstvu koji su uporabljivi
Nematerijalna imovina (softveri, licence)	Uključuje softvere i licence u vlasništvu PG-a
Oprema u vinarstvu	Kompletna oprema vinskog podruma. Ubilježiti svaku vrstu opreme zasebno, ovisno o godini nabavke (npr. inox posuda zapremine 2200 litara nabavljena 2005. godine, inox posuda zapremine 1000 litara nabavljena 1999. godine).
Sustav za navodnjavanje	Crpku, cijevi, rasprskivače i dodatnu opremu. Ubilježiti broj samostalnih kompleta, bez obzira na tip.
Strojevi i oruđe za obradu tla	Motokultivatori (freze), plugovi, tanjurače, drljače, ravnjači, sjetvospremači i slični strojevi, s aktivnim ili neaktivnim dijelovima.
Strojevi i oruđe za sjetvu/sadnju	Sijačice i sadilice
Strojevi i oruđe za zaštitu i njegu	Prskalice, atomizeri, kultivatori, rasipači mineralnog gnojiva i slični strojevi.
Strojevi i oruđe za žetvu/berbu	Berači, tresaći, silokombajni, platforme i sl.
Strojevi i oruđe za sijeno	Strojevi koji se rabe u procesu pripreme sijena ili zelene krme, a čine ih kosilice, prekretači, preše i slično.
Sredstva za transport	Sve vrste sredstava za prijevoz proizvoda ili inputa na gospodarstvu: cisterne, prikolice (za rasute terete, jak, za sijeno, za stoku) itd.
Strojevi i oprema u stočarstvu	Ulazi vrijednost opreme u stajama, ako nije uračunata u vrijednost objekta u kartici Dugotrajna imovina, tablici Objekti (dojilice, laktofriz, izgnojivači i slični strojevi i oprema).
Strojevi i oprema za preradu	Oprema za proizvodnju sira, preše (osim preše za sijeno), bačve, kotlovi za rakiju, sortirke, mlinovi i slično.
Strojevi i oprema za ostale namjene	One vrste koje se rabe u proizvodnji i preradi na poljoprivrednom gospodarstvu, a nisu navedene
Traktor	Strojeve i vozila na gospodarstvu koji su uporabljivi

Popunjavanje polja tablice *Mehanizacija i oprema*:

- **Tip mehanizacije:** Odaberite tip mehanizacije iz padajućeg izbornika (*vidi tablicu 8.*).
- **Opis:** Unesite detaljniji podatak o mehanizaciji prema kojem će se znati o kojem se točno stroju ili opremi radi, npr. traktor Zetor, John Deere itd.
- **Snaga:** Unosi se samo za traktore i kombajne. Potrebno je unijeti snagu u kilovatima (kW). Pretvaranje konjske snage (KS) u kilovate (kW) je automatsko.

$$1\text{KS} = 0,735\text{kW}$$

$$1\text{kW} = 1,36\text{KS}$$
- **Datum nabave:** Odaberite datum nabave mehanizacije ili opreme iz kalendara.
- **Godina proizvodnje:** Unesite godinu proizvodnje mehanizacije ili opreme određene vrste.
- **Kupnja vrijednost:** Unesite vrijednost kupnje mehanizacije ili opreme izražene u kunama.
- **Početna vrijednost:** Unesite tržišnu vrijednost mehanizacije/opreme na dan 1.1., na početku promatranog razdoblja.
- **Investicija:** Unesite vrijednost u kunama svakog većeg ulaganja u postojeću mehanizaciju i opremu koja znatno povećava vrijednost iste (generalno uređenje, nabava novog seta guma i sl.) u promatranom razdoblju.
- **Prodaja:** Unesite vrijednost prodaje izraženu u kunama ostvarenu prodajom stroja ili opreme tijekom promatranog razdoblja.
- **Amortizacija (vrijednost):** Mehanizacija i oprema koji su predmetom amortizacije određuju se kao sredstva čija je nabavna vrijednost, ako se nabavljaju novi, veća od 2.500 kn. Iznos godišnje amortizacije izračunava se linearnom stopom, a sva mehanizacija i oprema amortizira se do otpisa (do 0 kn).
- **Završna vrijednost:** Unesite završnu vrijednost izraženu u kunama.

V. STOKA

Bilježi se broj i vrijednost sve stoke prisutne na gospodarstvu u promatranom razdoblju. Sastoji se od šest odvojenih tablica za različite kategorije stoke:

1. Goveda
2. Svinje
3. Ovce
4. Koze
5. Perad
6. Ostala stoka

Stoka se razvrstava u odgovarajuće kategorije, sukladno FADN EU metodologiji. Pripadnost određenoj kategoriji određena je na temelju spola, starosti ili sustava proizvodnje pojedine vrste životinja u promatranj godini.

Ovdje posebno treba napomenuti da iz tablice mora biti vidljivo tzv. kruženje stoke na gospodarstvu (**Kalkulator kretanja stoke**). To konkretno znači da npr. ako je na gospodarstvu na početku godine bilo pet rasplodnih junica, i tijekom godine dvije prijeđu u kategoriju mliječnih krava, na završnom stanju kod rasplodnih junica bilježi se dva grla manje, a na završnom stanju mliječnih krava dva grla više.

Pri popunjavanju ovih tablica, a da bi se olakšalo praćenje kretanja stoke tijekom godine, potrebno je i dalje koristiti se kalkulatorom kretanja stoke).

Tablica 9. Kategorije stoke

Osnovno stado	Kategorija stoke	Opis
Goveda	Telad do 12 mj.	bez obzira na spol
	Junad od 12 do 24 mj.	
	Junice od 12 do 24 mj.	osim prvotelki
	Junad starija od 2 godine	uključujući rasplodne bikove
	Rasplodne junice starije od 2 godine	samo koje se još nisu telile
	Tovne junice starije od 2 godine	nisu za rasplod i nisu se telile
	Mliječne krave	krave koje su se telile uključujući mlađe od 2 god., a drže se isključivo za proizvodnju mlijeka, ili za proizvodnju mlijeka i teladi
	Ostala goveda	krave koje se drže za proizvodnju teladi, uključujući i mlađe od 2 god; krave u sustavu krava-tele, radne krave i nemliječne krave za klanje
Koze	Rasplodne koze	rasplodne ženke
	Ostale koze	uključujući jariće i rasplodne mužjake
Ovce	Rasplodne ovce	rasplodne ženke starije od 1 godine
	Ostale ovce	uključujući janjad i rasplodne mužjake
Svinje	Prasad	do 20 kg žive vage
	Rasplodne krmače	teže od 50 kg, isključujući izlučene krmače
	Svinje za tov	teže od 20 kg, isključujući veprove i izlučene krmače
	Ostale svinje	teže od 20 kg, uključujući veprove i izlučene krmače
Perad	Brojleri	osim iznešenih kokoši, nesilica i jednodnevnih pilića
	Kokoši nesilice	kokoši koje još nisu pronijele, nesilice i iznešene kokoši
	Ostala perad	patke, purani, guske, perlinke, rasplodni mužjaci
	Jednodnevni pilići	samo za potrebe kalkulatora kruženja stoke, mogu prijeći u kategorije brojlera, nesilica ili ostale peradi. Eventualna proizvodnja jednodnevnih pilića bilježi pod Ostale životinje.

Ostale životinje	Konji, magarci i dr. (osim ponija)	svih starosti
	Pčelinje zajednice	broj košnica
	Kunići	rasplodne ženke
	Ostali kunići	
	Ostale životinje	jednodnevni pilići, jeleni, nojevi, ribe, poniji i ostale životinje koje se koriste u agroturizmu

Tablica za svaku pojedinu kategoriju stoke sastoji se od dva dijela. U prvi dio unose se vlastita grla stoke, a u drugi, s nazivom *Životinje u uslužnom tovu* samo grla koja su u uslužnom tovu, dakle nisu u vlasništvu PG-a.

Popunjavanje polja tablica *Vlastita stoka*:

- **Kategorija:** odaberite odgovarajuću kategoriju stoke (*vidi tablicu 9.*).
- **Početno stanje:** Unesite ukupan broj grla vlastite stoke te njihovu ukupnu vrijednost na dan 1.1.2018., na početku promatranog razdoblja. Za kopitare, goveda, ovce, koze, svinje jedinica mjere je 1 grlo, za perad je 1 kljun, dok je za pčele 1 košnica.
- **Podmladak:** Unesite ukupan broj grla (količinu) i vrijednost novorođenih životinja u promatranom razdoblju. Ova stavka unosi se samo kod mladih životinja, koje su rođene na gospodarstvu tijekom te godine.
- **KRETANJE VLASTITE STOKE (promjena kategorije):**
 - **Ulazna količina:** Unesite broj grla/kljunova vlastite stoke koja je prešla iz druge kategorije u tu (npr. mliječne krave koje su prešle iz kategorije rasplodnih junica). Ulaz postoji kod svih kategorija osim kod kategorije **Telad do 12 mjeseci**.

ULAZ = prodaja + vlastita potrošnja + plaćanje u proizvodima + uginuće + izlaz + završno stanje – početno stanje – pomladak – kupnja.

- **Izlazna količina:** Unesite broj grla/kljunova vlastite stoke koja je iz te kategorije prešla u neku drugu (npr. ostale ovce koje su prešle u kategoriju rasplodnih ovaca). Izlaz postoji kod kategorija: **Ostala telad do 12 mjeseci, Junad i junice od 12 do 24 mjeseci i Rasplodne junice od 2 godine**.

IZLAZ = početno stanje + podmladak + kupnja + ulaz – prodaja – vlastita potrošnja – plaćanje u proizvodima – uginuće – završno stanje.

- **Kupnja:** Unesite broj kupljenih grla/kljunova vlastite stoke i vrijednost u kunama plaćenu za kupnju određene količine stoke tijekom promatrane godine, bez obzira je li izvor sredstava vlastiti ili kredit.
- **Prodaja:** Unesite ukupnu količinu i vrijednost grla/kljunova vlastite stoke prodanu za klanje/za rasplod/nepoznato, na početku promatranog razdoblja.
- **Vlastita potrošnja:** Unesite količinu i vrijednost grla/kljunova vlastite stoke iskorištenih za potrebe kućanstva u promatranom razdoblju.
- **Potrošeno za preradu:** Unesite količinu grla vlastite stoke potrošenih za preradu u promatranom razdoblju i njihovu vrijednost.
- **Plaćanje u proizvodima:** Unesite količinu i procijenjenu vrijednost grla/kljunova vlastite stoke kojima je plaćen rad stalnih ili povremenih radnika u promatranom razdoblju.
- **Uginuće:** Unesite ukupan broj i procijenjenu vrijednost uginulih životinja u promatranom razdoblju.
- **Završno stanje:** Unesite ukupan broj i vrijednost grla/kljunova vlastite stoke na završetku promatranog razdoblja, 31.12.2018.

Popunjavanje polja tablica životinje u uslužnom tovu:

- Početno stanje: Unesite ukupan broj grla stoke u uslužnom tovu na dan 1.1.2018., na početku promatranog razdoblja.
- Ulaz: Unesite ukupan broj grla stoke koja uđu u uslužni tov tijekom godine.
- Izlaz: Unesite ukupan broj grla stoke koja izađu iz uslužnog tova tijekom godine.
- Uginuće: Unesite ukupan broj uginulih životinja u promatranom razdoblju.
- Završno stanje: Unesite ukupan broj grla stoke u uslužnom tovu na dan 31.12.2018., na kraju promatranog razdoblja.

Budući da navedena stoka nije u vlasništvu PG-a, u tablicu se bilježi samo broj grla/kljunova za svaku stavku, a ne i njihova vrijednost. Primici od uslužnog tova unose se u tablicu Stočarska proizvodnja.

VI. PROIZVODNJA I PRERADA**1 BILJNA PROIZVODNJA**

U ovu tablicu upisuju se podaci o sveukupnoj biljnoj proizvodnji koja se ostvaruje na razini PG-a. U biljnu proizvodnju ubraja se proizvodnja višegodišnjih voćnih vrsta, vinove loze i maslina, kao i uzgoj korisnog bilja, kako sjemenskog i sadnog, tako i merkantilnog. U biljne vrste ubrajamo sljedeće skupine proizvoda: žitarice, industrijsko bilje, krmno bilje, povrće, cvijeće, gljive i ostalo bilje. Svi podaci odnose se na promatrano razdoblje/godinu.

Bilježe se proizvodi koji su dozreli, odnosno ubrani (požeti) u promatranoj godini, bez obzira kad su sijani ili sađeni.

Tablica 10. Trajni nasadi i proizvodi voćnih vrsta:

Jezgričasto voće	Jabuka Kruška Ostalo jezgričasto voće (dunja...)
Koštičavo voće	Breskva, nektarina Marelica Šljiva Trešnja Višnja Ostalo koštičavo voće
Lupinasto voće	Orah Lješnjak Ostalo lupinasto voće (badem, kesten)
Bobičasto voće	Malina Kupina Ostalo bobičasto voće (ribiz, borovnica, smokva)
Agrumi	Naranča Mandarina, klementina Limun Ostali agrumi
Masline	Stolne masline Masline za proizvodnju ulja
Vinogradi	Stolno grožđe Grožđe za kvalitetna vina (sa ZOI) Grožđe za vino s oznakom sorte (bez ZOI) Grožđe za ostala vina (bez ZOI)
Trajni nasadi u zaštićenim prostorima	
Prirast mladih nasada – na bazi ulaznih troškova	
Ostali trajni nasadi (vrba, bambus, rogoz, trska)	
Božićna drvca	

Tablica 10.1. Biljne proizvodnja i proizvodi:

Ratarske kulture	
Pšenica (uključuje običnu pšenicu i pir krupnik)	Žitarice i kukuruz koje su <u>požete zelene</u> radi ishrane stoke (uključujući silažu) nisu uključene ovdje već se unose pod Industrijsko bilje – Ostalo.
Raž (uključujući suražicu)	
Ječam	
Zob	
Kukuruz u zrnu	
Ostale žitarice	Ovdje se unose i žitarice za sjemensku proizvodnju, kao i silaža klipa kukuruza.
Industrijsko bilje	
Mahunarke, grahorice, leguminoze	Stočni grašak, poljski grah i slatka lupina
	Leća, slanutak, grahorica
	Ostale mahunarke
Krumpir	Uključuje mladi i sjemenski krumpir
Šećerna repa	Osim sjemena i presadnica, unijeti samo težinu korijena
Uljarice	Uljana repica
	Suncokret
	Soja
	Ostalo (ricinus, sezam, gorčica, mak, uljne tikve)
Hmelj (osim sjemena)	Unosi se količina osušenih cvjetova
Duhan (osim sjemena)	Unosi se količina osušenih listova
Ostalo industrijsko bilje	Ljekovito, začinsko, aromatično bilje
	Šećerna trska
	Pamuk
	Lan
	Konoplja
	Ostalo
Povrće, dinje, lubenice i jagode	
Svježe povrće, dinje, lubenice i jagode uzgojene na otvorenom i u zaštićenom prostoru	Kupusnjače, cvjetača i brokula (kupus, lisnati kelj, kelj pupčar, cvjetača, brokula, koraba)
	Lisnato povrće (zelena salata, matovilac, endivija, špinat, blitva, poriluk, radič, rikula, cikorijska, rabarbara)
	Rajčica
	Kukuruz šećerac
	Plodovito povrće (paprika, patlidan, artičoke, tikvice, tikve, krastavci)
	Korjenasto i gomoljasto povrće (mrkva, pastirnjak, celer, peršin, komorač, hren, repa, rotkva, rotkvica, cikla, luk, češnjak)
	Mahunarke (grašak, grah, bob)
Dinje, lubenice i jagode	
Gljive	Ukupna površina (u m ²) = površina x broj berbi (ne ulazi u KPP)
Cvijeće i ukrasno bilje	
Cvijeće i ukrasno bilje na otvorenom (osim rasadnika)	
Cvijeće i ukrasno bilje u zaštićenom prostoru	
Sjeme i sadni materijal	

Sjeme i sadni materijal	Sjeme za povrće, cvijeće, ukrasno bilje i okopavine; ne uključuje sjeme za žitarice, mahunarke, krumpir, trave i uljarice koje se bilježi pod odgovarajuću kategoriju usjeva. Također uključuje presadnice i sadni materijal te sjeme krmnih leguminoza.
Krmno bilje i ugari	
Krmno korijenje i kupusnjače	Stočna repa, kelj, rotkva, krmna repica.
Kukuruz za silažu	
Lucerna, djeteline i ostale krmne mahunarke	
Ostali krmni usjevi	Ostali ratarski usjevi namijenjeni za ishranu stoke, koji se žanju zeleni, a nisu drugdje spomenuti, npr. žitarice za silažu, smjese žitarica s leguminozama za silažu, krmni sirak itd.
Zemljište na ugaru	Zemljište na ugaru izvan sustava potpora Zemljište na ugaru u sustavu potpora Koristi se radi plodoreda, a ulazi u KPP
Privremeni kultivirani travnjaci	Krmni usjev (travnjak) zasijan na oranici na vrijeme kraće od pet godina (trave, travne smjese, travno-djetelinske smjese, djetelinsko-travne smjese itd.). Upisati ukupnu proizvodnju sijena i/ili sjenaže sa ovih površina.
Ostali ratarski usjevi	Nisu prethodno navedeni.
Zemljište dano u najam	Unijeti površinu u ha i primitak od najma u stavku prodaja.
Prirodne livade	Travnjak korišten na vrijeme dulje od pet godina.
Trajni pašnjaci	Travnjak na neobrađivanom zemljištu s lošom kvalitetom ispaše.
Trajni travnjaci (koji se ne koriste za proizvodnju)	Područja pod trajnim travnjacima i livadama koja se više ne koriste u proizvodne svrhe, a održavaju se sukladno uvjetima dobre poljoprivredne prakse i podložna su isplati potpora.
Nekorištena poljoprivredna površina	Površina koja se u godini istraživanja zbog različitih socio-ekonomskih ili ostalih razloga nije koristila u poljoprivredne svrhe.
Paulovnja	

Popunjavanje polja tablice *Biljna proizvodnja*:

- **Proizvod:** Odaberite proizvod iz padajućeg izbornika (*vidi tablice 10. i 10.1.*).
- **Kod proizvodnje:** Potrebno je odabrati odgovarajući kod proizvodnje prema donjoj podjeli (*vidi tablicu 11.*):

Tablica 11. Kod proizvodnje

Glavni ili kombinirani usjev (i povrće za industrijsku preradu)	Ubrajamo pojedinačne i mješovite usjeve i povrće za industrijsku preradu uzgojeno na otvorenom.
Postrni usjev	Usjev kraće vegetacije sijan poslije žetve glavnog usjeva.
Povrće, cvijeće i ukrasno bilje na otvorenom	Ubrajamo svježe povrće, jagode, dinje i lubenice uzgojeno u vrtovima na otvorenom (uključujući i ono u plastičnim tunelima), te cvijeće i ukrasno bilje na otvorenom
Uzgoj u zaštićenom prostoru	Ubrajamo svježe povrće, jagode, dinje, lubenice, te cvijeće i ukrasno bilje koje se uzgaja u zaštićenom prostoru, trajne nasade u zaštićenim prostorima, a po potrebi i gljive, ostalo sjeme (npr. presadnice) i rasadnike.

- **Turnus broj:** Kada se izabere uzgoj u zaštićenom prostoru otvara se novo polje gdje se iz padajućeg izbornika treba izabrati broj turnusa.
- **Vrsta proizvodnje:** Odaberite odgovarajuću vrstu proizvodnje iz padajućeg izbornika:
 - Konvencionalna – ako PG proizvodi po načelima konvencionalne poljoprivrede.
 - Integrirana – ako PG proizvodi po načelima integrirane poljoprivrede.
 - Ekološka – ako PG proizvodi po načelima ekološke poljoprivrede.

- **Površina:** Unesite ukupna površina određene vrste nasada ili usjeva. Za usjeve pod površinom razumijevamo površinu zasijanu (zasađenu) određenom kulturom, iako požete (obrane) površine mogu biti manje. Za svaki proizvod površinu unijeti isključivo u hektarima s dva decimalna mjesta, osim za gljive za koje je jedinica površine m².
- **Navodnjavano:** Unijeti navodnjavanu površinu u hektarima pod određenim nasadom/usjevom.
- **Vrsta navodnjavanja:** odabrati vrstu navodnjavanja iz padajućeg izbornika vrstu navodnjavanja
 - Površinsko
 - Kišenjem
 - Kapanjem
 - ostalo (podzemno)
- **Početno stanje/stanje zaliha:** Za početno stanje unesite količinu i vrijednost proizvodnje u kunama na dan 1.1.2018., na početku promatranog razdoblja.
Unesite količinu uporabljivih proizvoda koja postoji na zalihi iz prethodne godine izraženu u kilogramima. Količina proizvedenih sadnica, cvijeća, lukovica i sl. izražava se u komadima.
Vrijednost svih proizvoda izražava se u kunama.

Poštujte sljedeća pravila:

- kukuruz bilježite kao kukuruz u zrnju osim kod silažnog kukuruza.

Sve količine potrebno je izraziti u kg kukuruza u zrnju, pa je tako:

1 kg u klipu približno je 0,8 kg u zrnju

1 m³ u klipu približno je 400 kg u zrnju

- proizvodnju krme s travnjaka, livada, pašnjaka, djetelišta i lucerništa izrazite u kg proizvedenog sijena i/ili sjenaže/silaže.
- Količine iskazane u broju proizvedenih bala ili m³ u silosu ili skladištu pretvorite u kg na sljedeći način: broj bala x masa bala, odnosno m³ x masa 1 m³, uzimajući u obzir sljedeće prosječne vrijednosti:

sijeno: velika okrugla bala = 250 – 300 kg

mala kockasta bala = 15 – 20 kg

1 m³ u skladištu = 150 - 200 kg

silaža/sjenaža: velika okrugla bala = 600 – 800 kg

1 m³ u silosu = 350 – 500 kg

silažni kukuruz (silaža cijele stabljike): 1 m³ = 400 – 600 kg

Ako se na istoj površini proizvodi i sijeno i sjenaža/silaža, masa proizvedenog sijena zbraja se s masom proizvedene sjenaže/silaže kako bi dobili ukupnu proizvodnju krme na toj površini.

Napomena: Za unos proizvedene količine krme svakako koristite gore navedene raspone definirane od strane struke. Ukoliko poljoprivrednik smatra da se vrijednosti njegove proizvodnje razlikuju od gore navedenih, svakako koristite njegove podatke uz unos komentara.

- **Proizvodnja:** Unesite ukupnu količinu određenog proizvoda proizvedenu u promatranom razdoblju.
- **Prodaja:** Unesite količinu (u kg) i vrijednost prodanih proizvoda u kunama u promatranom razdoblju. Pod prodanom razumijevamo robu koja je isporučena kupcu. Ako roba nije naplaćena, unosi se samo količina, a očekivani iznos za isplatu bilježi se u tablici Novac, tablica Kratkoročna potraživanja.
- **Vlastita potrošnja:** Unesite količinu i vrijednost u kunama proizvoda iskorištenih za potrebe kućanstva ili u neke druge aktivnosti kućanstva u promatranom godini (npr. svježe voće pojedeno na gospodarstvu i sl.). Važno je napomenuti da ovdje ne ubrajamo količine utrošene npr. za hranidbu stoke, nego se te količine proizvoda bilježe pod stavkom „potrošeno na gospodarstvu“.

- **Plaćanje u proizvodima:** Unesite količinu i procijenjenu vrijednost proizvoda (u kunama) kojima je plaćen rad stalnih ili povremenih radnika.
- **Potrošeno na gospodarstvu:** (za preradu, za usjeve, za goveda, kopitare, koze i ovce, za svinje, za perad) – Količina i vrijednost proizvoda koja je u promatranoj godini utrošena na gospodarstvu kao input za preradu, za usjeve, odnosno kao hrana za stoku.
- **Završno stanje:** unesite količinu i vrijednost proizvodnje u kunama na dan 31.12.2018., na kraju promatranog razdoblja.

2 PRERADA

Pod proizvodima prerade u biljnoj proizvodnji podrazumijevamo proizvode voćnjaka, vinograda i maslinika, koji se dobivaju preradom osnovnog proizvoda (voća, grožđa, maslina) te nusproizvode ratarske proizvodnje (slama, kukuruzovina). Svi podaci odnose se na promatranu godinu.

Proizvodi prerade u stočarstvu bilježe se u tablici Stočarska proizvodnja.

Tablica 12. Proizvodi prerade:

Proizvod prerade biljne proizvodnje	
Maslinovo ulje	
Ostali proizvodi od maslina (komina, pogača od prešanja)	
Različiti vinogradarski proizvodi (mošt, sok, rakija, ocat, itd.)	
Kvalitetno vino sa zaštićenim porijeklom (i vrhunska vina)	
Sortno vino (bez ZOI)	
Ostala vina (bez ZOI)	
Grožđice	
Ostali proizvodi prerade (uključuje alkohol osim od grožđa, odnosno voćna vina, rakije i likere, džemove, prirodne voćne sokove i sl.)	
Nusproizvodi biljnih proizvoda (osim nusproizvoda voćnjaka, vinograda i maslinika)	slama
	glave šećerne repe
	Ostalo nusproizvodi u ratarstvu (npr. kukuruzovina, sojina slama)
Proizvodi šumarstva i drvne prerade	

Popunjavanje polja tablice Proizvodi prerade u biljnoj proizvodnji:

- **Proizvoda:** Odaberite proizvod prerade iz padajućeg izbornika (*vidi tablicu 12.*).
- **Kod proizvodnje:** Odaberite kod proizvodnje iz padajućeg izbornika. Vidi upute za tablicu Biljna proizvodnja!
- **Površina:** Za stavke maslinovo ulje, kvalitetno i ostala vina i grožđice potrebno je unijeti i površinu (u hektarima) trajnog nasada s koje je proizvod dobiven. Za ostale stavke površina nije potrebna.
- **Početno stanje/stanje zaliha:** Unosi se stanje i vrijednost zaliha u kunama na početku promatranog razdoblja, tj. na dan 1.1., na početku promatranog razdoblja. Odnosi se na proizvode koji postoje na zalihima na dan 1.1.

Unesite količinu uporabljivih proizvoda koja postoji na zalihima od prethodne godine izraženu u kilogramima ili litrama. Vrijednost svih proizvoda izražava se u kunama.

- **Proizvodnja:** Ukupno proizvedena količina proizvoda tijekom promatranog razdoblja izražena u zadanoj jedinici mjere.
- **Prodaja:** Unesite količinu (u kg ili lit) i vrijednost prodaje (ostvarene i naplaćene) navedenog proizvoda u kunama tijekom promatrane godine. Ako roba nije naplaćena, unosi se samo količina, a očekivani iznos za isplatu bilježi se u kartici Novci – Kratkoročna potraživanja.
- **Vlastita potrošnja:** Unesite količinu i procijenjenu tržišnu vrijednost proizvoda koja je u promatranom razdoblju utrošena u kućanstvu.
- **Plaćanje u proizvodima:** Unesite količinu i procijenjenu tržišnu vrijednost proizvoda kojima je plaćen rad stalnih ili povremenih radnika.
- **Završno stanje:** Za završno stanje unesite količinu i vrijednost proizvodnje na dan 31.12.2018., na kraju promatranog razdoblja.

3 STOČARSKA PROIZVODNJA

U tablicu stočarska proizvodnja bilježe se podaci za važnije stočarske proizvodnje na gospodarstvu pojedinačno.

Tablica 13. Stočarskih proizvoda:

Vrsta stočarskih proizvoda
Kravlje mlijeko (osim mlijeka za telad)
Proizvodi od kravljeg mlijeka (sve vrste sireva, vrhnje, maslac, sirutka...)
Ovčje mlijeko
Kozje mlijeko
Vuna
Proizvodi od ovčjeg mlijeka
Proizvodi od kozjeg mlijeka
Konzumna jaja
Rasplodna jaja
Mesne prerađevine (npr. kulen, kobasice, pršut, itd.)
Uslužni tov (iznos primitaka koji odgovara plaćanju za pružene usluge i gdje nositelj ne preuzima gospodarski rizik koji inače postoji u uzgoju i tovu). Ova se grla stoke ubrajaju u ukupan broj stoke na gospodarstvu.
Med
Ostali pčelinji proizvodi (matična mliječ, pčelinji vosak, satne osnove, pelud, itd.)
Stajski gnoj
Ostale usluge u stočarstvu (pašarina)

Popunjavanje polja tablice Stočarska proizvodnja:

- **Proizvod:** Odaberite proizvod iz padajućeg izbornika (*vidi tablicu 13.*).
- **Početno stanje/stanje zaliha:** Unosi se stanje i vrijednost u kunama na početku promatranog razdoblja, tj. na dan 1.1. Odnosi se na proizvode koji postoje na zalihi na dan 1.1.2018. Unesite količinu uporabljivih proizvoda na zalihi iz prethodne godine izraženu u odgovarajućoj jedinici mjere (kilogrami ili komadi).

Bilježe se gotovi proizvodi, iz završenog ciklusa proizvodnje. Ne bilježe se proizvodi čiji ciklus proizvodnje traje u trenutku provođenja istraživanja.

Za **mlijeko** se bilježi ukupna proizvodnja koja uključuje namuženo mlijeko. Proizvodnja proizvoda od kravljeg, kozjeg i ovčjeg mlijeka (npr. sir) bilježi se kao količina mlijeka (u kg) potrebna za izradu tog proizvoda. Količina mlijeka u litrama preračunava se u kilograme korištenjem faktora korekcije koji iznosi za kravlje i kozje mlijeko 1.030, dok je za ovčje

mlijeko 1.036. Za stavke ostali stočarski proizvodi i uslužni tov unosi se samo vrijednost prodaje tj. ukupni primici ostvareni prodajom tih proizvoda i usluga.

Za stavke ostali stočarski proizvodi i uslužni tov unosi se samo vrijednost prodaje tj. ukupni primici ostvareni prodajom tih proizvoda i usluga.

- **Proizvodnja:** Unesite ukupnu količinu određenog proizvoda proizvedenu u promatranom razdoblju.
- **Prodaja:** Unesite količinu (u kg ili kom) i vrijednost u kunama ostvarene prodajom navedenog proizvoda tijekom promatranog razdoblja.
- **Vlastita potrošnja:** Unesite količinu i procijenjenu tržišnu vrijednost proizvoda koja je u promatranom razdoblju utrošena u kućanstvu.
- **Plaćanje u proizvodima:** Unesite količinu i procijenjenu tržišnu vrijednost proizvoda kojima je plaćen rad stalnih ili povremenih radnika.
- **Potrošeno za preradu:** Unesite količinu i procijenjenu vrijednost proizvoda koja je u promatranom razdoblju utrošena u preradi na poljoprivrednom gospodarstvu (npr. mlijeko utrošeno u preradi za sir ili vrhnje). Ova je stavka moguća jedino kod kravljeg, ovčjeg i kozjeg mlijeka.
- **Završno stanje:** Unesite količinu i vrijednost proizvoda u kunama na dan 31.12., na kraju promatranog razdoblja.

4 OSTALI PROIZVODI I USLUGE

U ovoj tablici bilježe se podaci o ostalim proizvodima i uslugama na gospodarstvu koji nisu navedeni u prethodnim tablicama za biljnu i stočarsku proizvodnju.

Unesite podatke o svim ostalim proizvodima i pruženim uslugama po osnovi obavljanja poljoprivredne djelatnosti temeljem koje se ostvaruju prihodi na razini PG-a tijekom promatranog razdoblja. Aktivnosti se uglavnom odnose na pružanje usluga smještaja, prehrane i drugih oblika agroturizma, te raznih usluga u poljoprivredi (pružanje usluge berbe, žetve, otkosa i sl., najam mehanizacije).

Tablica 14. Šifarnik za označavanje ostalih proizvoda:

Vrsta ostalih proizvoda
Najam mehanizacije i opreme, ugovoreni rad
Agroturizam – pružanje usluga smještaja, noćenje, jahanja, lova i ribolova osim proizvoda prerade koji su proizvedeni i nude se na gospodarstvu
Ostali proizvodi i primici, kamate na obrtna sredstva
Proizvodnja na ostalim površinama – izvan KPP, ali unutar ukupne površine PG-a; dvorišni vrtovi, površine pod objektima, ribnjaci, ceste i sl.
Primici od najma zemljišta
Naknada štete od osiguranja usjeva
Proizvodnja obnovljive energije
Ostale dopunske djelatnosti vezane za PG – direktno vezane uz poljoprivredne aktivnosti koje nisu spomenute drugdje, npr. akvakultura, uzgoj činčila i sl.

Popunjavanje polja tablice Ostali proizvodi:

- **Proizvod:** odaberite ostali proizvod iz padajućeg izbornika (*vidi tablicu 14.*)
- **Kod proizvodnje:** Odaberite kod proizvodnje iz padajućeg izbornika – odnosi se samo na stavku "Proizvodnja na ostalim površinama".

- Glavni ili kombinirani usjev (i povrće za industrijsku preradu)
 - Postrni usjev
 - Povrće, cvijeće i ukrasno bilje na otvorenom
 - Uzgoj u zaštićenom prostoru
- **Površina:** Odnosi se samo na stavku "Proizvodnja na ostalim površinama" – unesite površinu zemljišta izraženu u hektarima.
 - **Ukupna vrijednost:** Unesite vrijednosti (procjena!) proizvedenih ostalih proizvoda i pruženih usluga ostvarenih i naplaćenih u promatranom razdoblju. Vrijednost je izražena u kunama.

5 NEDOVRŠENA PROIZVODNJA

U tablicu nedovršena proizvodnja bilježe se proizvodi čiji ciklus proizvodnje na kraju promatranog razdoblja (računovodstvene godine) još traje.

Popunjavanje polja tablice Nedovršena proizvodnja:

- **Proizvod:** Ovdje se bilježe proizvodi čiji ciklus proizvodnje na kraju promatranog razdoblja, tj. na dan 31.12., još traje. Odaberite proizvod iz padajućeg izbornika.
- **Površina:** Unesite ukupnu površinu (u hektarima) zasijana ili zasađena odgovarajućim nasadom ili usjevom.
- **Vrijednost:** Unosi se vrijednost nedovršene proizvodnje u promatranom razdoblju koja iznosi ukupan zbroj svih te proizvodnje (sjeme, gnojivo, zaštitna sredstva...) utrošenih do 31.12.

VII. NOVAC

1 TROŠKOVI

Trošak se definira kao utrošak različitih dobara (materijala, vremena, novca i znanja) potrebnih za nastanak nekog proizvoda ili usluge što će se realizirati prodajom na tržištu.

- Troškovi biljne proizvodnje
- Troškovi stočarske proizvodnje
- Troškovi prerade
- Troškovi rada i mehanizacije
- Troškovi zemljišta i objekata
- Režijski troškovi
- Troškovi osiguranja
- Troškovi poreza i naknada

Kod bilježenja troškova biljne i stočarske proizvodnje pojavljuju se troškovi sjemena, sadnog materijala, gnojiva, sredstava za zaštitu bilja pa je potrebno utvrditi stvarne troškove nabavke inputa za proizvodnju koji su ostvareni u promatranom razdoblju. Zbog toga je potrebno utvrditi i unijeti **stanje zaliha** repromaterijala na početku promatranog razdoblja, kako bi mogli unijeti stvaran iznos troška koji je nastao u promatranom razdoblju.

Kod određivanja režijskih troškova na gospodarstvu potrebno je utvrditi koji je udio (u postotku) poljoprivredne aktivnosti u ukupnoj vrijednosti režijskih troškova na kućanstvu, jedino ukoliko se poljoprivredna aktivnost odvija u sklopu kućanstva. Ukoliko je poljoprivredna aktivnost odvojena od kućanstva, tada bilježite samo ukupnu vrijednost režijskih troškova i u čeliju od toga za gospodarstvo unesite 100%.

Kod unosa troškova odaberite odgovarajući trošak u izborniku. Ukoliko u određenom izborniku ne postoji određeni trošak, bilježite ga pod kategorijom **ostalo** unutar izbornika uz obavezno unošenje napomene na što se rečeni trošak odnosi.

1.1 Troškovi biljne proizvodnje

Tablica 15.: *Troškovi biljne proizvodnje*

Vrsta troška
Sjeme/sadni materijal
Mineralna gnojiva (svih formulacija hraniva)
Organska gnojiva (stajski gnoj – kruti, gnojovka i gnojnica)
Poboljšivači tla (sredstva koja poboljšavaju fizikalna i kemijska svojstva tla – vapnenac, treset, kompost...)
Zaštita i njega usjeva (insekticidi, fungicidi, herbicidi, protugradne rakete, zaštita od mraza)
Ostali troškovi biljne proizvodnje (troškovi ambalaže gotovih proizvoda uključujući i boce i čepove za vino, konopci, vezice, analiza tla, folije za silažu i jagode, troškovi prodaje i marketinga gotovih proizvoda, ali i trošak kupnje dodatnog vinskog grožđa za preradu)

Tablica 16.: Mineralna gnojiva

Red.br.	Tip i naziv mineralnog gnojiva	sadržaj N (%)	sadržaj P (%)	sadržaj K (%)
1.	NPK 6-18-36	6,00	18,00	36,00
2.	NP 20-20	20,00	20,00	0,00
3.	NPK 7-20-30	7,00	20,00	30,00
4.	NPK 20-10-10	20,00	10,00	10,00
5.	NPK 10-20-30	10,00	20,00	30,00
6.	NPK 5-15-30	5,00	15,00	30,00
7.	KAN 27% N	27,00	0,00	0,00
8.	NPK(SO ₃) 15-15-15(7)	15,00	15,00	15,00
9.	NPK 15-15-15	15,00	15,00	15,00
10.	UAN 30%	30,00	0,00	0,00
11.	NPK 12-52-0 MAP	12,00	52,00	0,00
12.	NPK 0-25-25 (PK 25-25)	0,00	25,00	25,00
13.	NPK 3-20-30	3,00	20,00	30,00
14.	NPK(SO ₃) 15-15-15(25)	15,00	15,00	15,00
15.	NPK(SO ₃) 15-15-15(18)	15,00	15,00	15,00
16.	UREA N 46	46,00	0,00	0,00
17.	NPK 18-18-18	18,00	18,00	18,00
18.	NPK 10-30-20	10,00	30,00	20,00
19.	AN N 33,5	33,50	0,00	0,00
20.	NPK(SO ₃) 5-20-30(26)	5,00	20,00	30,00
21.	NPK 8-26-26	8,00	26,00	26,00
22.	NPK(SO ₃) 7-14-21(24)	7,00	14,00	21,00
23.	NPK(MgO) 8-16-24(2)	8,00	16,00	24,00
24.	NPK(MgO) 13-10-12(4)	13,00	10,00	12,00
25.	NPK 13-13-21	13,00	13,00	21,00
26.	Fertdolomit granulirani	3,00	2,50	3,00
27.	NPK 5-15-30 + 0,5 B ₂ O ₃	5,00	15,00	30,00
28.	NPK(MgO,SO ₃) 7-14-21 (2,18)	7,00	14,00	21,00
29.	Fertina B	3,00	0,00	0,00
30.	Fertina C za sobno cvijeće i krizanteme	4,00	6,00	8,00
31.	Fertina C za pelargonije, surfinije i ostale cvjetnice	4,00	5,00	10,00
32.	Fertina C za grmlje, živice i ukrasno bilje	10,00	5,00	4,00
33.	Fertina C za voće i povrće	8,00	0,00	0,00
34.	Fertina G za vinovu lozu	8,00	0,00	7,00
35.	Fertina P za povrće	10,00	5,00	4,00
36.	Fertina T za travnjake i sportske terene	15,00	5,00	4,00
37.	Fertina V za vočke	4,00	7,00	9,00
38.	Fertina R za ratarske kulture	10,00	0,00	5,00
39.	Kalijev Klorid (KCl) Granulirani 60%	0,00	0,00	60,00
40.	Ostalo			

Popunjavanje tablice troškovi biljne proizvodnje

- **Vrsta troška:** Odaberite vrstu troška iz padajućeg izbornika (*vidi tablicu 15.*)
- **Tip mineralnog gnojiva:** Ako kod vrste troška odaberete Mineralna gnojiva omogućit će se odabir tipa mineralnog gnojiva (*vidi tablicu 16.*) odgovarajuće formulacije hraniva. Ako je korištena formulacija hraniva koje nema u

padajućem izborniku odaberite tip gnojiva približne formulacije. Ukoliko se radi o gnojivima koja sadrže mikroelemente takva gnojiva bilježe se pod 'Ostalo'.

- **Početno stanje:**
 - **Početna količina:** Unosi se samo kod mineralnih i organskih gnojiva i poboljšivača tla. Unijeti količine utrošenih gnojiva i poboljšivača tla u kilogramima na dan 1.1., na početku promatranog razdoblja.
 - **Početna vrijednost:** Unijeti stanje zaliha u kunama na dan 1.1., na početku promatranog razdoblja.
- **Kupnja:**
 - **količina:** Unesite količinu kupljenih proizvoda u kilogramima u promatranom razdoblju.
 - **vrijednost:** Unesite vrijednost kupljenih proizvoda u kunama u promatranom razdoblju
- **Potrošnja:**
 - **količina:** Unesite količinu potrošenih proizvoda u kilogramima u promatranom razdoblju.
 - **vrijednost:** Unesite vrijednost potrošenih proizvoda u kunama u promatranom razdoblju.
- **Završna:**
 - **količina:** Unesite količinu preostalog sjemena, gnojiva, sredstava za zaštitu bilja itd. u kilogramima na kraju promatranog razdoblja.
 - **vrijednost:** Unesite vrijednost preostalog sjemena, gnojiva, sredstava za zaštitu bilja itd. u kunama na kraju promatranog razdoblja.

1.2 Troškovi stočarske proizvodnje

Tablica 17.: *Troškovi stočarske proizvodnje*

Vrsta troška
Koncentrirana krma za kopitare, krave, koze i ovce (uljane pogače, žitarice, riblje brašno, minerali itd.)
Voluminozna krma za kopitare, krave, koze i ovce (uključuje i troškove ispaše stoke i zajedničkih pašnjaka, kao i kupljenu stelju i slamu)
Hrana za svinje
Ostali troškovi stočarske proizvodnje (veterinarski troškovi i lijekovi, plaćene usluge – troškovi stočarske – selekcijske službe, umjetno osjemenjivanje, testiranje mlijeka, troškovi mliječne zamjenice, VAM-a i sl., deterdženti za čišćenje opreme za mužnju, te ostali troškovi npr. troškovi ambalaže i marketinga gotovih proizvoda)
Hrana za perad i ostale male životinje
Veterinarski troškovi

Popunjavanje tablice troškovi stočarske proizvodnje

- **Vrsta troška:** Odaberite vrstu troška iz padajućeg izbornika (*vidi tablicu 17.*).
- **Početno stanje:**
 - **količina:** Unesite stanje zaliha u kilogramima na dan 1.1., na početku promatranog razdoblja (samo za repromaterijal koji može postojati na zalihi!).
 - **vrijednost:** Unesite stanje zaliha (vrijednost u kunama) na dan 1.1., na početku promatranog razdoblja (samo za repromaterijal koji može postojati na zalihi!).
- **Kupnja:**
 - **količina:** Unesite količinu kupljenih proizvoda u kilogramima u promatranom razdoblju.
 - **vrijednost:** Unesite vrijednost kupljenih proizvoda u kunama u promatranom razdoblju
- **Potrošnja:**
 - **količina:** Unesite količinu potrošenih proizvoda u kilogramima u promatranom razdoblju.
 - **vrijednost:** Unesite vrijednost potrošenih proizvoda u kunama u promatranom razdoblju.
- **Završno stanje:**
 - **količina:** Unesite količinu preostalog sjemena, gnojiva, sredstava za zaštitu bilja itd. u kilogramima na kraju promatranog razdoblja.

- vrijednost: Unesite vrijednost preostalog sjemena, gnojiva, sredstava za zaštitu bilja itd. u kunama na kraju promatranog razdoblja.

1.3 Troškovi prerade

Ovdje se bilježe troškovi proizvodnje pojedinog proizvoda prerade npr. konzervansi, sirila, začini itd. kao i troškovi kupljenog materijala za preradu, ambalaže, troškovi marketinga, prodaje gotovog proizvoda i sl.

Tablica 18.: Troškovi prerade

Vrsta troška
Troškovi biljne prerade (osim vina i maslinovog ulja)
Troškovi prerade kravljeg mlijeka
Troškovi prerade ovčjeg mlijeka
Troškovi prerade kozjeg mlijeka
Troškovi prerade mesa
Troškovi prerade drveta
Ostali troškovi prerade

Popunjavanje tablice troškovi prerade

- Vrsta troška: Odaberite vrstu troška iz padajućeg izbornika (*vidi tablicu 18.*).
- Početna vrijednost: Unesite stanje zaliha (vrijednost u kunama) na dan 1.1., na početku promatranog razdoblja (samo za repromaterijal koji može postojati na zalihi!).
- Kupnja vrijednost: Unesite vrijednost kupljenih proizvoda u kunama u promatranom razdoblju
- Potrošnja vrijednost: Unesite vrijednost potrošenih proizvoda u kunama u promatranom razdoblju.
- Završna vrijednost: Unesite završnu vrijednost.

1.4 Troškovi rada i mehanizacije

Tablica 19.: Troškovi rada i mehanizacije

Vrsta troška
Registracija vozila i strojeva (naknade za tehnički pregled, cestarine i police osiguranja)
Ugovoreni rad i najam mehanizacije (troškovi ugovorenog rada, najma mehanizacije, strojeva i opreme)
Tekuće održavanje strojeva i opreme (održavanje i manji popravci strojeva i opreme, troškovi mehaničara; ne uključuje veće popravke koji povećavaju vrijednost strojeva i opreme)
Goriva
Automobili (korištenje za potrebe PG-a, nisu uključeni u imovinu PG-a)

Popunjavanje tablice troškovi rada i mehanizacije

- Vrsta troška: Odaberite vrstu troška iz padajućeg izbornika (*vidi tablicu 19.*).
- Početno stanje:
 - količina: Unosi se samo za stavku goriva. Unesite stanje zaliha u litrama na dan 1.1., na početku promatranog razdoblja.

- vrijednost: Unosi se samo za stavku goriva. Unesite stanje zaliha (vrijednost u kunama) na dan 1.1., na početku promatranog razdoblja.

- Kupnja:
 - količina: Unesite količinu kupljenih proizvoda u promatranom razdoblju.
 - vrijednost: Unesite vrijednost kupljenih proizvoda u kunama u promatranom razdoblju
- Potrošnja:
 - količina: Unesite količinu potrošenih proizvoda u promatranom razdoblju.
 - vrijednost: Unesite vrijednost potrošenih proizvoda u kunama u promatranom razdoblju.
- Završna:
 - količina: Unesite stanje na kraju promatranog razdoblja.
 - vrijednost: Unesite vrijednost stanja u kunama na kraju promatranog razdoblja.

1.5 Troškovi zemljišta i objekata

Tablica 20.: *Troškovi zemljišta i objekata*

Vrsta troška
Plaćeni najam objekata
Plaćeni najam zemljišta

Popunjavanje tablice troškovi zemljišta i objekata

- Vrsta troška: Odaberite vrstu troška iz padajućeg izbornika (*vidi tablicu 20.*).
- Površina: Unesite ukupnu površinu u hektarima za navedeno razdoblje.
- Potrošnja vrijednost: Unesite vrijednost troška u kunama za navedeno razdoblje.

1.6 Režijski troškovi

Tablica 21.: *Režijski troškovi*

Vrsta troška
Tekuće održavanje (održavanje objekata, uključujući manje popravke i poboljšanja zemljišta – kalcizacija)
Električna energija
Goriva za grijanje
Vodoopskrba
Ostali režijski troškovi (troškovi knjigovodstva, tajničke usluge, uredski troškovi, razni doprinosi i pretplate i sl.)

Popunjavanje tablice režijski troškovi

- Vrsta troška: Odaberite vrstu troška iz padajućeg izbornika (*vidi tablicu 21.*).
- Početno stanje:
 - količina: Unosi se samo za stavku goriva za grijanje. Unesite stanje zaliha u litrama na dan 1.1., na početku promatranog razdoblja.
 - vrijednost: Unesite stanje zaliha (vrijednost u kunama) na dan 1.1., na početku promatranog razdoblja (samo za repromaterijal koji može postojati na zalihi!).
- Kupnja:
 - količina: Unesite količinu kupljenih proizvoda u promatranom razdoblju.
 - vrijednost: Unesite vrijednost kupljenih proizvoda u kunama u promatranom razdoblju
- Potrošnja:
 - količina: Unesite količinu potrošenih proizvoda u promatranom razdoblju.

- vrijednost: Unesite vrijednost potrošenih proizvoda u kunama u promatranom razdoblju.

- Od toga za PG (%): Stavka postoji kod režijskih troškova. Kod određivanja režijskih troškova na gospodarstvu potrebno je utvrditi koji je udio (u postotku) poljoprivredne aktivnosti u ukupnoj vrijednosti režijskih troškova na kućanstvu, jedino ukoliko se poljoprivredna aktivnost odvija u sklopu kućanstva. Ukoliko je poljoprivredna aktivnost odvojena od kućanstva, tada bilježite samo ukupnu vrijednost režijskih troškova i u ćeliju od toga za gospodarstvo unesite 100%.
- Završno stanje:
 - količina: Unesite stanje na kraju promatranog razdoblja.
 - vrijednost: Unesite vrijednost stanja u kunama na kraju promatranog razdoblja.

1.7 Troškovi osiguranja

Tablica 22.: *Troškovi osiguranja*

Vrsta troška
Osiguranje nasada i usjeva
Osiguranje stoke
Osiguranje opreme
Osiguranje objekata
Ostali troškovi osiguranja

Popunjavanje tablice troškovi osiguranja

- Vrsta troška: Odaberite vrstu troška iz padajućeg izbornika (*vidi tablicu 22.*).
- Potrošnja vrijednost: Unijeti vrijednost troška u kunama u promatranom periodu.

1.8 Troškovi poreza i naknada

Tablica 23.: *Troškovi poreza i naknada*

Vrsta troška
Porezi na pokretnu imovinu
Porezi na nepokretnu imovinu (uključuje zemljište i objekte)
Ostali porezi i naknade
Doprinosi za zdravstveno i mirovinsko osiguranje

Popunjavanje tablice troškovi poreza i naknada

- Vrsta troška: Odaberite vrstu troška iz padajućeg izbornika (*vidi tablicu 23.*).
- Potrošnja vrijednost: Unijeti vrijednost troška u kunama u promatranom periodu.

2 SUBVENCije

U ove tablice unesite u kunama vrijednosti svih subvencija poljoprivredi i ruralnom razvoju i premija koje je PG ostvarilo temeljem komercijalnog bavljenja poljoprivrednom proizvodnjom, poljoprivredne subvencije iz županijskih i općinskih proračuna.

2.1 Subvencije

Tablica 24.: Subvencija

Oznaka	Vrsta subvencije
1.	Subvencije JL(R)S (općinske, gradske i županijske subvencije)

Popunjavanje polja tablice Subvencije:

- Vrsta: Odaberite vrstu subvencije iz padajućeg izbornika (*vidi tablicu 24.*).
- Ukupna vrijednost:
 - **Subvencije JL(R)S, IPARD programi, potpore u sektoru pčelarstva, potpore osiguranju** – unesite ukupnu vrijednost u kunama isplaćenih potpora u promatranom razdoblju.

2.2 Premije

Ovisno o vrsti proizvodnje, gospodarstvo može ostvarivati određene premije. Ovdje se prvenstveno navode količinske premije za mlijeko, a ukoliko se radi o drugim premijama njih unosite pod ostalo.

Tablica 25.: Premija

Oznaka	Vrsta premije
1.	Ostale

Popunjavanje polja tablice Premije:

- Vrsta: Odaberite premiju iz padajućeg izbornika (*vidi tablicu 25.*):
- Namjena: Ukoliko se radi o ostalim premijama, ovdje unesite detalje o isplaćenoj premiji (razlog isplate, namjenu...).
- Ukupno vrijednost: Unesite ukupnu vrijednost u kunama za vrijednost ostvarenih premija za mlijeko ili ostalih premija u promatranom periodu.

3 ZADUŽENJA

3.1 Krediti

Ovdje se unose podaci o kreditnim i ostalim zaduženjima (kratkoročna dugovanja) nositelja i/ili članova PG-a u promatranom razdoblju. Bilježe se podaci samo o namjenskim kreditima koji se odnose na poljoprivrednu proizvodnju i dodatne aktivnosti na PG-u (prerada vlastitih proizvoda, agroturizam, i sl.) Podatke o kreditima provjerite uvidom u plan otplate kojeg zatražite od nositelja ili članova PG-a.

Popunjavanje polja tablice Krediti:

- Namjena kredita: Odaberite namjenu kredita iz padajućeg izbornika:
 - krediti za kupnju zemljišta
 - krediti za kupnju i izgradnju objekata
 - krediti za nabavku mehanizacije i opreme
 - krediti za kupnju stoke
 - ostali krediti
 - ostala dugovanja – zatezne kamate, dugovanja dobavljačima.
 - ostale obveze – porezi i doprinosi
- Kategorija kredita: U padajućem izborniku odabrati jednu od sljedećih kategorija kredita:
 - Krediti poslovnih banaka
 - HBOR krediti
 - Posudba
- Vrsta: odaberite vrstu kredita iz padajućeg izbornika:
 - **Kratkoročni krediti** – odnose se na kredite s rokom trajanja otplate kraćim od godine dana.
 - **Srednjoročni i dugoročni krediti** – odnose se na kredite s rokom otplate dužim od godine dana.
- Iznos glavnice: Unesite iznos u kunama za cjelokupnu vrijednost podignutog kredita ili nekog drugog zaduženja. Vidi plan otplate kredita nositelja ili članova PG-a.
- Početna vrijednost: Unesite stanje obveze po promatranom kreditu, koje se odnosi na promatrano razdoblje. Unesite stanje na dan 1.1. na početku promatranog razdoblja.
- Kamate vrijednost: Vidi plan otplate kredita nositelja ili članova PG-a.
- Završna vrijednost: Unesite stanje obveze po promatranom kreditu na kraju promatranog razdoblja.

3.2 Leasing

Ovdje se unose podaci o leasingu nositelja i/ili članova PG-a u promatranom razdoblju. Bilježe se podaci samo o namjenskim leasinzima koji se odnose na poljoprivrednu proizvodnju i dodatne aktivnosti na PG-u (prerada vlastitih proizvoda, agroturizam, i sl.). Podatke provjerite uvidom u *mjesečne račune* za leasinge koje zatražite od nositelja ili članova PG-a.

Popunjavanje polja tablice Leasing:

- Vrste leasinga: Odaberite vrstu leasinga iz padajućeg izbornika

Operativni leasing

Osnovna karakteristika operativnog leasinga je najam predmeta leasinga, što znači da korisnik nije vlasnik predmeta leasinga već za njegovo korištenje plaća fiksnu mjesečnu naknadu. Po isteku ugovora predmet leasinga stranka može po želji kupiti, vratiti i uzeti noviji model ili jednostavno vratiti uz pravo na povrat jamčevine.

Financijski leasing

Češći oblik financiranja vozila, traktora, opreme i pokretnina gdje korisnik ne plaća najam predmeta leasinga već mjesečnu ratu. Korisnik temeljem fakture koju je primio od leasing društva bilancira predmet leasinga kao svoju imovinu, ali vlasništvo na njega prelazi tek po otplati posljednje leasing rate.

- Iznos glavnice: Unesite ukupnu vrijednost leasinga u kunama, tj. iznos na koji glasi ugovor o leasingu.
- Kamate vrijednost: Unesite vrijednost u kunama za plaćene kamate na osnovu leasinga u promatranom razdoblju.
- Nova glavnica: Unesite stanje obveze na kraju promatranog razdoblja, tj. iznos preostao za otplatu za svaki pojedini leasing.

4 NOVČANI TIJEKOVI

Jedno od završnih izvješća temeljem provođenja FADN istraživanja je i pisanje izvješća za poljoprivredno gospodarstvo. To izvješće, između ostalog, sadržava račun dobiti i gubitka i bilancu stanja, za čiju su izradu potrebni određeni financijski pokazatelji. Zbog toga je u prikupljanju podataka na PG-u nužno postaviti pitanja i o nenaplaćenim potraživanjima PG-a, kao i njegovim vlastitim novčanim sredstvima.

Popunjavanje polja tablice Novčani tijekovi:

- Vrsta: Odaberite vrstu potraživanja iz padajućeg izbornika:
 - 1 **Kratkoročna potraživanja** – vrijednost potraživanja u kunama za isporučene, a nenaplaćene robe i usluge, a za koje poljoprivrednik očekuje da će mu biti isplaćene u skorije vrijeme.
 - 2 **Plaćeni predujmovi** – vrijednost plaćenog predujma u kunama za unaprijed plaćene a neisporučene robe i usluge.
 - 3 **Novčana sredstva** – vrijednost u kunama za iznos novčanih sredstava koja nositelj ili članovi PG-a posjeduju kao novac na bankovnom računu ili u gotovini, a potječu isključivo od poljoprivredne djelatnosti; ovo je pitanje potrebno postaviti posebno diskretno i pažljivo, jer se može očekivati otpor poljoprivrednika prema iznošenju detalja o financijama, kao i nepovjerenje prema anketaru.
 - 4 **Bilanca PDV-a** – tablica se popunjava samo za gospodarstva u FADN istraživanju koja su u sustavu poreza na dodanu vrijednost. Tražene podatke moguće je prepisati iz Obrasca PDV koji je PG u obvezi podnositi Poreznoj upravi na mjesečnoj, tromjesečnoj, polugodišnjoj ili godišnjoj razini.
- Završna vrijednost: Unesite završnu vrijednost u kunama u promatranom razdoblju.

Bilanca PDV-a

- Plaćeni iznos PDV-a: Unesite vrijednost u kunama PDV-a plaćenog na kupnju. Pod plaćeni iznos PDV-a unosi se iznos koji je u obrascu pod „Oporezive transakcije ukupno“.
- Naplaćeni iznos PDV-a: Unesite vrijednost u kunama PDV-a naplaćenog na prodaju. Pod naplaćeni iznos PDV-a unosi se iznos koji je u obrascu pod „Obračunati pretporez ukupno“.
- Povrat PDV: Upišite iznos koji će aplikacija izračunati.
- Predujam: Upišite iznos koji će aplikacija izračunati.

5 OSTALI PRIHODI DOMAĆINSTVA

Pod ostale prihode domaćinstva podrazumijevaju se prihodi nositelja i/ili članova PG-a koji **ne potječu** od poljoprivredne aktivnosti.

Kao i kod pitanja o novčanim sredstvima, i ovdje se isprva može očekivati otpor i sumnjičavost poljoprivrednika, kao i njihova nevoljkost da daju podatke o svojim ostalim prihodima.

Popunjavanje polja tablice Ostali prihodi domaćinstva:

- Vrsta prihoda: Odaberite vrstu prihoda koja može biti:
 - **Prihod od samostalnog rada**: Prihod ostvaren samostalnim radom nositelja i/ili članova PG-a koji ne potječe od poljoprivredne aktivnosti. To je npr. prihod od nekog obrta nevezanog uz poljoprivrednu proizvodnju (stolarski, frizerski...obrt).
 - **Prihod od nesamostalnog rada**: Prihod ostvaren radom kod drugog poslodavca, mirovinama i sl. nositelja i/ili članova PG-a koji ne potječe od poljoprivredne aktivnosti (plaća za zaposlene, mirovina, dječji doplatak, socijalna pomoć, porodična naknada, naknada s HZZ-a...)
- Završna vrijednost: Unesite završnu vrijednost u kunama u promatranom razdoblju.

VIII. PRILOZI

PRILOG I. Minimalni i maksimalni prinosi i cijene za trajne nasade

Naziv kulture	kg/ha min	kg/ha max	kn/kg min	kn/kg max
Voćarstvo				
Jabuka	-	70.000	0,30	20,00
Kruška	-	70.000	0,30	20,00
Breskva i nektarina	-	30.000	1,00	25,00
Marelica	-	30.000	1,00	25,00
Šljiva	-	30.000	1,00	25,00
Trešnja	-	30.000	1,00	25,00
Višnja	-	30.000	1,00	25,00
Orah	-	9.500	9,00	60,00
Lješnjak	-	9.500	9,00	60,00
Ostalo lupinasto voće	-	9.500	9,00	60,00
Malina	-	20.000	6,00	60,00
Kupina	-	20.000	6,00	60,00
Ostalo bobičasto voće	-	20.000	6,00	60,00
Naranča	-	70.000	2,20	15,00
Mandarina, klementina	-	70.000	2,20	15,00
Limun	-	70.000	8,00	25,00
Ostalo voće	-	50.000	10,00	16,00
Maslinarstvo				
Stolne masline	-	25.000	5,00	7,00
Masline za proizvodnju ulja	-	25.000	5,00	7,00
Vinogradarstvo				
Stolno grožđe	-	15.000	4,00	30,00
Grožđe za kvalitetno vino (ZOI)	-	15.000	2,00	25,00
Grožđe za vino s oznakom sorte (bez ZOI)	-	15.000	2,00	25,00
Grožđe za ostala vina (bez ZOI)	-	14.000	1,40	12,00

PRILOG II. Minimalni i maksimalni prinosi i cijene u biljnoj proizvodnji

Naziv kulture	kg/ha min	kg/ha max	kn/kg min	kn/kg max
Ratarski usjevi				
Pšenica	1.600	8.000	0,80	2,10
Raž	1.000	6.000	1,00	1,60
Ječam	1.000	7.500	0,60	2,50
Zob	1.000	6.000	0,60	2,50
Kukuruz u znu	800	15.000	0,45	2,50
Ostale žitarice	1.000	9.500	0,80	4,30
Industrijsko bilje				
Šećerna repa	20.000	80.000	0,20	0,40
Uljana repica	500	6.000	1,50	3,50
Suncokret	800	5.000	0,70	3,50
Soja	200	5.500	2,00	4,00
Ostale uljarice	300	1.000	3,00	20,00
Hmelj	100	8.000	5,00	50,00
Duhan	475	4.000	5,00	15,00
Lan	100	8.000	5,00	50,00
Konoplja	100	8.000	5,00	50,00
Ljekovito, začinsko, arom. bilje	100	6.000	5,00	75,00
Proteinski usjevi				
Stočni grašak, grah, mahunarke	1.000	5.000	1,50	10,00
Leća, slanutak, grahorica	600	5.000	10,00	40,00
Povrće, dinje, lubenice, jagode				
Kupusnjače, cvjetača i brokula	2.400	115.000	0,70	15,00
Lisnato povrće	2.500	55.000	1,00	30,00
Rajčica	1.300	335.000	0,80	40,00
Plodovito povrće	1.300	335.000	1,00	30,00
Korjenasto i gomoljasto povrće	1.300	52.000	1,20	50,00
Mahunarke	600	5.000	4,00	30,00
Dinje, lubenice i jagode	3.500	100.000	1,00	40,00
Kukuruz šećerac	3.000	10.000	1,00	12,00
Krumpir	2.200	42.000	1,00	10,00
Krmno bilje				
Lucerna i djetelina	1.000	62.500	0,13	2,00
Trave i DTS	1.000	30.000	0,35	1,00
Prirodne livade	250	15.000	0,20	1,50
Trajni pašnjaci	1,00	30.000	0,20	1,50
Kukuruz za silažu	1.500	75.000	0,10	1,20
Krmno korijenje i kupusnjače	20.000	100.000	-	-
Ostali krmni usjevi	700	65.000	0,10	2,00
Sjeme i sadni materijal	100	10.000	0,20	100,00

PRILOG III. Minimalne i maksimalne cijene po kategorijama stoke

Kategorija stoke		min	max
Konji i magarci	kn/grlo	500,00	25.000,00
Govedarstvo			
Telad < 1 godine	kn/grlo	1.000,00	10.000,00
Junad 1 - 2 godine	kn/grlo	700,00	15.000,00
Junice 1 - 2 godine	kn/grlo	2.500,00	16.000,00
Junad > 2 godine (uklj. bikove)	kn/grlo	1.000,00	20.000,00
Junice > 2 godine	kn/grlo	2.500,00	16.000,00
Mliječne krave	kn/grlo	1.000,00	15.000,00
Ostala goveda (krave u sustavu krava - tele)	kn/grlo	1.500,00	17.500,00
Ovčarstvo			
Rasplodne ovce	kn/grlo	300,00	1.600,00
Ostale ovce (uklj. janjad i rasplodne mužjake)	kn/grlo	200,00	2.000,00
Kozarstvo			
Rasplodne koze	kn/grlo	350,00	2.000,00
Ostale koze (uklj. jariće i rasplodne mužjake)	kn/grlo	200,00	2.500,00
Svinjogojstvo			
Prasad (do 20 kg)	kn/grlo	100,00	1.000,00
Rasplodne krmače (teže od 50 kg)	kn/grlo	1.000,00	3.500,00
Svinje za tov (teže od 20 kg)	kn/grlo	200,00	4.000,00
Ostale svinje (teže od 20 kg)	kn/grlo	300,00	4.000,00
Peradarstvo			
Pilići u tovu (brojleri)	kn/kljun	3,00	30,00
Kokoši (nesilice i pijetlovi)	kn/kljun	10,00	80,00
Ostala perad (purani, patke, guske i ostalo)	kn/kljun	2,00	300,00
Pčelarstvo			
Pčelinje zajednice	kn/košnica	100,00	1.200,00